Výročná správa

2014

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Obsah

Na plný plyn **7**
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska **8**
Najčastejšie očné ochorenia **9**
Organizačná štruktúra **10**
Kontakty **11**
Kto sú naši klienti **12**
Sociálne služby pre ľudí so zrakovým postihnutím **13**
Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia 14
Ciele a aktivity na nasledujúci rok 19
Krajské stredisko ÚNSS Bratislava **20**
Poskytované služby 21
Vzdelávanie zamestnancov 25
Aktivity Krajského strediska 25
Hospodárenie 26
Poďakovanie partnerom a donorom 27
Motivovaní učiť sa novým veciam 28
Krajské stredisko ÚNSS Nitra **29**
Poskytované služby 30
Vzdelávanie zamestnancov 33
Aktivity Krajského strediska 34
Hospodárenie 35
Poďakovanie partnerom a donorom 35
Žiť opäť plnohodnotne 36
Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica **37**
Poskytované služby 38
Vzdelávanie zamestnancov 42
Aktivity Krajského strediska 42

Hospodárenie 44
Poďakovanie partnerom a donorom 45
Janka si plní sny 45
Krajské stredisko ÚNSS Košice 46
Poskytované služby 47
Vzdelávanie zamestnancov 50
Aktivity Krajského strediska 51
Hospodárenie 52
Poďakovanie partnerom a donorom 52
Na odporúčanie oftalmológa 53
Krajské stredisko ÚNSS Žilina 54
Poskytované služby 55
Vzdelávanie zamestnancov 58
Aktivity Krajského strediska 58
Hospodárenie 60
Poďakovanie partnerom a donorom 61
Túžba zariadiť si „vlastný život“ 61
Krajské stredisko ÚNSS Trenčín 62
Poskytované služby 63
Vzdelávanie zamestnancov 66
Aktivity Krajského strediska 67
Hospodárenie 68
Poďakovanie partnerom a donorom 68
S desaťprstovou technikou 69
Krajské stredisko ÚNSS Prešov 70
Poskytované služby 71
Vzdelávanie zamestnancov 74
Aktivity Krajského strediska 74
Hospodárenie 76

Získať späť samostatnosť 78
Krajské stredisko ÚNSS Trnava 79
Poskytované služby 80
Vzdelávanie zamestnancov 83
Aktivity Krajského strediska 84
Hospodárenie 85
Poďakovanie partnerom a donorom 86
Radosť z nových možností 86
Členovia aktívni športom i kultúrou 87
Štruktúra členov ÚNSS 87
Stavebný zákon stále v príprave 91
Učíme sa nové veci 92
Umelecké múzy roku 2014 93
Keď Matej Hrebenda išiel krajinou 95
Deň bielej palice s prekvapujúcim výsledkom 97
Biela pastelka pomáha už 13 rokov 98
Na OKAmih našimi očami 99
Aktivity na našu podporu 100
Projekty nám prinášajú rozvoj 101
Zdravé oči už v škôlke 105
CETIS stráži technickú úroveň 106
Odstraňovanie bariér – učíme, ako to robiť správne 108
Škola úspešná s vlastným chovom 109
Finančná správa 112
I. Analýza majetku a zdrojov krytia majetku ÚNSS 112
II. Prehľad nákladov a výnosov ÚNSS 114
III. Ekonomicky oprávnené náklady 117
Správa nezávislého audítora 118
Poďakovanie 120

Autori 126

Táto publikácia spĺňa zásady jasnej tlače. Ide o metódy sprístupňovania tlačených textových informácií ľuďom so zrakovým postihnutím. Dodržiavanie zásad jasnej tlače je však prospešné aj pre širokú verejnosť, napríklad pre seniorov či ľudí, ktorí potrebujú v texte rýchlo nájsť potrebnú informáciu.

Na plný plyn

„Nemám vytvorené podmienky. Chýba mi inšpirácia. Pracujem len do výšky svojho platu.“ Aj takéto argumenty vyťahuje z talóna ten, kto potrebuje zdôvodniť svoju nečinnosť. Ak by sme mali rovnakú stratégiu, už by sme neexistovali. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska však už dvadsiaty piaty rok volí iný spôsob sebarealizácie. Napriek prekážkam na ceste a nie vždy priaznivej ekonomickej situácii ide na plný plyn.

Jeho oktány sme v roku 2014 zvyšovali pridávaním účinných aditív: poskytovaním špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie ľuďom s ťažkým zrakovým postihnutím, kvalitu ktorých sme zmerali prostredníctvom celoplošného monitoringu, výraznou aktivitou v legislatívnom prostredí, ktorá sa prejavila predovšetkým v tvorbe zákona o verejných zbierkach a pripomienkovaní stavebného zákona i zorganizovaním takmer šesťsto podujatí pre našich nevidiacich členov, na ktorých sa zúčastnilo viac ako desaťtisíc osôb.

Zavedenie online informačného systému evidencie klientov vytvára predpoklad na pružnejšie vyhodnocovanie potrieb a dopytu po službách, prijímateľmi ktorých sú ľudia so zrakovým postihnutím na 8 krajských strediskách a 51 poradenských miestach. Popri odbornej práci sme naštartovali aj nový skríningový program zameraný na jednu z najzraniteľnejších skupín populácie – deti v predškolskom veku. Projekt Zdravé oči už v škôlke odhalil, že až 17 % detí vo veku 3 – 6 rokov môže mať problém so zrakom.

Zorganizovanie troch veľkých konferencií s medzinárodnou účasťou a zameraním na prístupnosť, aktivizáciu seniorov a prácu psychológov s ľuďmi so zrakovým postihnutím či transformácia Výcvikovej školy pre vodiace a asistenčné psy na nezávislé občianske združenie. Deň bielej palice 2014 s prekvapujúcim výsledkom a verejná zbierka Biela pastelka 2014 s rekordným výnosom. Tieto a ešte mnohé ďalšie aktivity tvorili náš rok so štrnástkou na konci. Nehľadáme argumenty zdôvodňujúce voľné tempo, nemáme na to čas. S námahou a často s vypätím síl - ideme na plný plyn.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

Naším poslaním je:

- obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia
- aktivizácia ľudí so zrakovým postihnutím a vytváranie podmienok na rozvoj vlastných zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb a na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti
- všestranné pôsobenie na verejnosť a informovanie o problémoch a schopnostiach ľudí so zrakovým postihnutím tak, aby boli vnímaní ako prirodzená súčasť spoločnosti
- sociálne poradenstvo, sociálna prevencia, sociálna rehabilitácia a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb

Najčastejšie očné ochorenia

Medzi najčastejšie poruchy a ochorenia očí patria:

Diabetická retinopatia

Katarakta – šedý zákal

Vekom podmienená degenerácia makuly

Šikmý astigmatizmus

Odlúpenie sietnice

Glaukóm – zelený zákal

Pigmentová retinopatia

Hemianopsia

Organizačná štruktúra

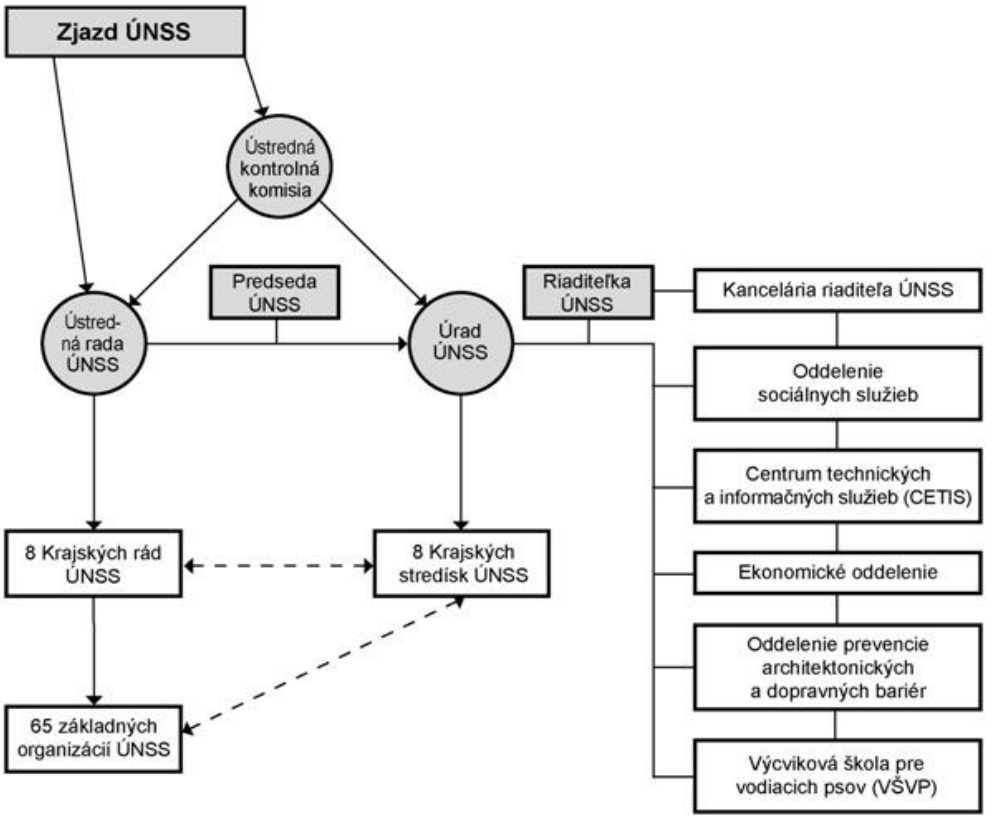

Kontakty

Názov organizácie: Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Sídlo organizácie: Sekulská 1, 842 50 Bratislava

Identifikačné číslo (IČO): 00683876

Organizačná forma: občianske združenie

Dátum založenia: 7. apríla 1990

Zložka MV SR: VVS/1-909/90-32-10

Ústredná rada ÚNSS:

predseda: Branislav Mamojka

prvý podpredseda: Milan Měchura

podpredsedovia: Renata Oláhová, Josef Zbranek

členovia: Milan Antal, Ervína Balašková, Imrich Bartalos, Ján Cesnek, Vladimír Cintula, Mária Danielová, Marek Hlina, Jozef Hlubovič, Jana Jakubejová, Ladislav Klešč, Jozef Kopaj, Nadežda Muščíková, Milan Sabovik, Milota Stronček ová, Václav Trnka

Ústredná kontrolná komisia ÚNSS:

predseda: Mária Zubáková

členovia: Edita Križanová, Ľudmila Kubašová, Jana Pribulová, Vladimír Zán

Úrad ÚNSS:

riaditeľka: Ivana Potočňáková (do 20.06.2014)

Tatiana Winterová (od 21.06.2014)

kontakt: Sekulská 1, 842 50 Bratislava

tel.: 02/69 20 34 20, 02/69 20 34 30

fax: 02/69 20 34 47

e-mail: unss@unss.sk, web: www.unss.sk

Kto sú naši klienti

Zrak je pre väčšinu z nás tým najdôležitejším zmyslom. Ak sa naň nemôžeme stopercentne spoľahnúť, nastupujú široké možnosti jeho korekcie, prevencie a ochrany. Mnoho problémov so zrakom a zhoršeným videním sa dá riešiť. Je však množstvo faktorov, akými sú vek, vrodené chyby, dlhodobo zhoršujúce sa očné ochorenie či úrazy, ktoré spôsobujú vážne poškodenie alebo stratu zraku.

Osoby so zrakovým postihnutím majú v dôsledku zníženej alebo nulovej priepustnosti optického kanálu príjem zrakových informácií výrazne znížený alebo až znemožnený. Preto takto postihnuté osoby majú špeciálne potreby v oblasti pohybu, priestorovej orientácie, v starostlivosti o seba a domácnosť, v čítaní, písaní, ale aj vo výchove, vzdelávaní či pri prenose a premene okom vnímaných informácií na nové poznatky.

Našimi klientmi sú osoby so zrakovým postihnutím, ktoré rozdeľujeme do skupín:

- nevidiaci (s úplnou stratou zrakového vnímania, alebo so schopnosťou vnímať maximálne svetlo, avšak nedokážu lokalizovať jeho zdroj)

- prakticky nevidiaci (majú zachované zvyšky zraku tak, že dokážu vnímať svetlo, obrysy, tvary predmetov, ale nedokážu využívať zrak s najlepšou možnou korekciou ako dominantný jediný analyzátor pri práci, orientácii a získavaní informácií)

- slabozrakí (napriek najlepšej možnej korekcii majú problémy s vykonávaním zrakovej práce, ale disponujú užitočnými zvyškami zraku, ktoré sa dajú efektívne využiť)

- osoby s poruchami binokulárneho videnia (majú narušenú funkčnú rovnováhu a fyziologickú spoluprácu pravého a ľavého oka)

- osoby s kombinovaným postihnutím (ide o kombináciu so zrakovým postihnutím)

Zrakové postihnutie ovplyvňuje život nielen osobe so zrakovým postihnutím, ale aj jeho rodine, priateľom, škole či zamestnávateľovi, preto sa naším klientom stáva aj ich sociálne prostredie.

Sociálne služby pre ľudí so zrakovým postihnutím

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska poskytuje nasledujúce druhy sociálnych služieb:

- základné sociálne poradenstvo
- **špecializované sociálne poradenstvo**
- **sociálnu rehabilitáciu**
- sprievodcovskú a predčitateľskú službu
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
- požičiavanie pomôcok

Služby poskytujeme na základe vydania rozhodnutia MPSVR o udelení akreditácie na odborné činnosti a následného zapísania do registra poskytovateľov sociálnych služieb na Vyššom územnom celku v Bratislave.

Uvedené druhy služieb sú poskytované v súlade so zákonom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Zároveň sme držiteľmi akreditácie na vzdelávací program **Kurz inštruktorov sociálnej rehabilitácie.** Vzdelávací program zacielený na potreby praxe v oblasti sociálnej rehabilitácie ľudí so zrakovým postihnutím nám umožňuje udržiavať vysokú odbornosť vlastných zamestnancov. Obsahuje štyri moduly:

- Kurz priestorovej orientácie a samostatného pohybu
- Kurz sebaobsluhy
- Kurz čítania a písania Braillovho písma
- Kurz zrakovej terapie

Špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia

V rámci poskytovania **špecializovaného sociálneho poradenstva** pomáhame riešiť problémové situácie pri:

- vyrovnávaní sa s postihnutím
- orientácii v sociálno-právnej legislatíve
- výbere kompenzačných a optických pomôcok
- uplatnení sa na trhu práce, získaní alebo udržaní zamestnania
- adaptácii v sociálnom prostredí
- úprave fyzického prostredia

Špecializované sociálne poradenstvo poskytujeme aj rodičom detí so zrakovým postihnutím, venujeme sa tiež otázkam vzdelávania.

Sociálna rehabilitácia podporuje samostatnosť a nezávislosť človeka so zrakovým postihnutím. Prostredníctvom nácvikov pomáhame získať a rozvíjať zručnosti v nasledujúcich oblastiach:

- nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (chôdza s bielou palicou, so sprievodcom, s využitím zvyškov zraku, s vodiacim psom)
- nácvik sebaobslužných činností (varenie, upratovanie, osobná hygiena)
- nácvik práce s kompenzačnými a optickými pomôckami
- nácvik komunikačných zručností (výučba Braillovho písma, klávesnicových zručností, podpisovania a sociálno-komunikačných zručností)
- nácvik práce s technicky náročnými pomôckami (počítačom upraveným pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím)

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	175	200	219
špecializované sociálne poradenstvo	**2299**	**9230**	**11444**
sociálna rehabilitácia	**856**	**3406**	**7973**
sprievodcovská a predčitateľská služba	164	426	956
požičiavanie pomôcok	16	23	21
výcvik používania pomôcky	21	186	765
celkový súhrn	**2399**	**13471**	**21377**

*Celkový počet klientov nie je súčtom klientov v jednotlivých oblastiach poskytovaných sociálnych služieb. Ide o celkový počet klientov, s ktorými sme počas roka 2014 pracovali, niektorí klienti poberali viacero typov služieb.

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**2299**	**9230**	**11444**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	262	384	427
	Sociálno – právne	1769	3841	4500
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	1704	3561	4645
	V oblasti vzdelávania	94	192	321
	V oblasti zamestnávania	69	128	174
	Pre sociálne prostredie	416	808	943
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	173	295	409
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	17	21	26

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**856**	**3406**	**7973**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	121	628	1962
	Sebaobsluha	100	269	604
	Nácvik práce s optickými pomôckami	430	615	973
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	325	802	1530
	Komunikácia	87	831	2087
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	51	261	817

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	hodiny
ambulantná služba	2153	9446	12006
terénna služba	840	4025	9371
spolu	**2399**	**13471**	**21377**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	41 %
ženy	59 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	8 %
26 - 60 rokov	32 %
nad 60 rokov	60 %
spolu	**100 %**

Odborné služby poskytovalo spolu **32 sociálnych pracovníkov/poradcov a sociálnych pracovníkov/poradcov - inštruktorov sociálnej rehabilitácie** (počet sa v priebehu kalendárneho roka menil) spĺňajúcich kvalifikačné a odborné predpoklady na vykonávanie sociálnych služieb dané zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Sociálne služby poskytujeme prostredníctvom siete **krajských stredísk**, ktoré sa nachádzajú v každom krajskom meste na Slovensku. Základom poskytovania našich služieb je ich komplexnosť a prispôsobenie individuálnym potrebám človeka so zrakovým postihnutím.

Sme presvedčení, že ľudia so zrakovým postihnutím majú právo na kvalitné sociálne služby, ktoré im umožnia osobný rozvoj, budú odpoveďou na ich potreby a prispejú tak k naplneniu ich života v rodine, komunite a spoločnosti.

V súlade s týmto presvedčením je našou snahou neustále skvalitňovanie služieb pre ľudí so zrakovým postihnutím. Za dôležitý moment v rozvoji kvality nami poskytovaných sociálnych služieb považujeme realizáciu série monitoringov v rokoch 2013-2014. Ich cieľom bolo zmapovanie reálneho stavu vytvoreného systému poskytovania sociálnych služieb na jednotlivých krajských strediskách ÚNSS a zistenie úrovne dodržiavania novozavedených Štandardov kvality poskytovania sociálnych služieb v ÚNSS. Počas monitoringov sme sa zamerali na systém poskytovania služieb v jednotlivých krajských strediskách, kontrolu percentuálneho podielu priamej práce s klientom, úroveň riadenia a tímovej práce, vedenie spisovej dokumentácie klientov, preberanie prípadových štúdií klientov, správnosť diagnostiky a postupov práce s klientom. Vďaka monitoringom sa nám podarilo zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v jednotlivých regiónoch a zosúladiť ju s platnými Štandardami kvality poskytovania sociálnych služieb v ÚNSS.

V roku 2014 sa nám podarilo spustiť Informačný systém evidencie klientov. Významne sa tým skvalitnila spisová dokumentácia klientov a vyhodnocovanie potrieb a dopytu po službách, ktoré ľuďom so zrakovým postihnutím poskytujeme.

Ciele a aktivity na nasledujúci rok

Monitoringy v roku 2014 neboli zamerané na pozorovanie a vyhodnocovanie priamej práce pracovníka s klientom. Preto v záujme zlepšovania kvality poskytovaných služieb plánujeme v budúcnosti realizovať supervíziu odborným pracovníkom zameranú na priamu prácu s klientom v jednotlivých oblastiach špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie.

V roku 2015 plánujeme realizovať jeden z modulov v rámci akreditovaného vzdelávacieho programu Kurzu inštruktorov sociálnej rehabilitácie, ktorým zvýšime odbornosť novoprijatých pracovníkov ÚNSS v jednej z oblasti sociálnej rehabilitácie.

Krajské stredisko ÚNSS Bratislava

Sekulská 1

842 50 Bratislava

tel.: 02 692 034 41

e-mail: unss.bratislava@unss.sk

web: www.bratislava.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- Jarmila Antalíková: vedúca KS, sociálny poradca – koordinátor sociálnych služieb (od 01.06.2014),
- Martina Červenková: vedúca KS, sociálny pracovník – inštruktor
- Marek Hlina: sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie,
- Zuzana Gašparovičová: sociálny pracovník (do 28.02.2014),
- Miroslava Plávalová: sociálny poradca (do 28.02.2014),
- Daniela Kunová: sociálny pracovník (od 22.03. 2014 – 30.04.2014),
- Barbora Porubská: sociálny pracovník (od 23.06.2014 – 31.07.2014)
- Marta Onderčínová Debnárová: sociálny pracovník (od 16.09.2014, 30 hodín/týždenne
- Petra Michalová: sociálny poradca (od 16.09.2014 – 28.11.2014, 20 hodín/týždenne)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	2	2	1
špecializované sociálne poradenstvo	**219**	**408**	**519**
sociálna rehabilitácia	**100**	**297**	**640**
sprievodcovská a predčitateľská služba	7	13	24
požičiavanie pomôcok	0	0	0
výcvik používania pomôcky	3	42	100
celkový súhrn	**234**	**762**	**1283**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	súhrn poskytnutých služieb	219	408	519
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	18	20	15
	Sociálno – právne	99	118	95
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	206	236	384
	V oblasti vzdelávania	1	1	1
	V oblasti zamestnávania	6	6	6
	Pre sociálne prostredie	21	24	15
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	2	2	3
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	1	1	1

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	súhrn poskytnutých služieb	100	297	640
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	14	105	377
	Sebaobsluha	6	6	11
	Nácvik práce s optickými pomôckami	68	80	70
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	29	40	41
	Komunikácia	7	66	142
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	0	0	0

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	207	590	758
terénna služba	35	172	526
spolu	**234**	**762**	**1283**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	38 %
ženy	62 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	3 %
26 - 60 rokov	15 %
nad 60 rokov	82 %
spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

Pracovníčka Krajského strediska J. Antalíková absolvovala v priebehu roka 2014 vzdelávanie v oblasti sociálno-právneho poradenstva a v oblasti kompenzačných pomôcok pre zrakovo postihnutých.

Na jeseň 2014 sa pracovníčka J. Antalíková zúčastnila na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Od roku 2013 prebieha spolupráca s Akadémiou Istropolitana Nova na celoživotnom vzdelávacom projekte s názvom MentorT. Začiatkom roku 2014 bolo realizované školenie zrakovo postihnutých mentorov. Školenia sa zúčastnilo celkovo 8 účastníkov. V budúcnosti budú mentori spolupracovať pri riešení problémov súvisiacich s vyrovnávaním sa klientov Krajského strediska so svojím zrakovým postihnutím.

V spolupráci s firmou Dachser sme v októbri 2014 zrealizovali 6 stretnutí so žiakmi 4.D. na ZŠ Nevädzova. Cieľom projektu bolo búrať bariéry medzi žiakmi so zrakovým postihnutím a žiakmi intaktnými. So žiakmi sme sa sústredili na nadviazanie prvého kontaktu so zrakovo postihnutým, sprievodcovské techniky, vyskúšali si chôdzu s dlhou bielou palicou, simulačné okuliare, ktoré im priblížili, ako človek so zrakovým postihnutím môže vidieť, resp. nevidieť. Ďalej sme im ukázali optické a kompenzačné pomôcky, ktoré sa im dostali priamo do rúk. Posledná lekcia vyvrcholila stretnutím s nevidiacim Jurajom Prágerom a jeho vodiacim psom. Projekt bol ukončený spoločnou návštevou bratislavskej ZOO, kde sa stretli žiaci so zrakovým postihnutím zo ZŠ na Svrčej ul. a žiaci ZŠ z Nevädzovej. Mohli tak uplatniť všetko, čo sa naučili a ako bonus nadviazať nové priateľstvá.

Vďaka projektu Zdravé oči už v škôlke sa nám v roku 2014 podarilo zakúpiť na Krajské stredisko mobilný skríningový autorefraktometer Plusoptix. Vďaka tomu sme realizovali sériu preventívnych meraní zrakových parametrov u 1564 detí v predškolskom veku. Navštívili sme

34 materských škôl a vydali sme odporúčania 296 deťom (19 %) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V apríli 2014 sa Krajské stredisko zúčastnilo na prezentačnej akcii v Malackách pri príležitosti otvorenia nového centra na vyšetrenie zraku. Prezentácia bola realizovaná v priestoroch polikliniky v Malackách. Prezentované boli služby Krajského strediska, kompenzačné pomôcky a optické pomôcky.

V júni 2014 sme vytvorili nový informačný leták o Krajskom stredisku ÚNSS. Leták sa podarilo vytlačiť sponzorsky v počte 5 tisíc kusov. Letáky sme distribuovali všetkým oftalmológom a domovom sociálnych služieb v Bratislavskom kraji.

V auguste 2014 sme dostali priestor v TV Bratislava, kde sme mohli informovať o živote zrakovo postihnutých v Hlavnom meste, o bývaní, doprave a službách.

V spolupráci s Oddelením sociálnych služieb Úradu ÚNSS pripravujeme prezentáciu na Profesia days 2015, ktorou chceme komunikovať príklady dobrej praxe v oblasti zamestnávania ľudí so zrakovým postihnutím.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Bratislava	24 895,44
Príspevok ÚPSVaR Bratislava na prevádzku chráneného pracoviska	5 260,21
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	5 589,39
Spolu	**35 745,04**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	5 182,48
Nákup služieb	4 978,29
Osobné náklady	25 279,06
Finančné náklady	305,21
Spolu	**35 745,04**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme Bratislavskému samosprávnemu kraju.

Ďakujeme aj Slovenskej pošte za poskytnutie daru vo forme poštových známok, vďaka ktorým sa mohli informačné letáky o našich službách dostať do rúk každému očnému lekárovi v Bratislavskom kraji. V rámci realizácie verejnej zbierky Biela pastelka ďakujeme za podporu a sponzorské dary pre dobrovoľníkov spoločnostiam Yves Roche, Redbull a Kofola.

Motivovaní učiť sa novým veciam

Pán Adam a pani Júlia, obaja Bratislavčania, sa na nás nakontaktovali približne v rovnakom čase s rôznymi očnými diagnózami, ale podobným problémom. Pán Adam trpí diagnózou toxického charakteru, ktorá mu napadla zrak a lekári nevedia prísť na spôsob, ako mu pomôcť. Pani Júlia trpí autoimunitným ochorením, ktoré jej ničí oči a vyskytuje sa v pomere 1 : 300 000 na celom svete. Lekári sa snažia a skúšajú zachrániť, čo sa dá.

Obaja sú mladí 40-roční ľudia v produktívnom veku, ktorí v priebehu niekoľkých týždňov prišli o zamestnanie a svoj „starý život“. Majú pred sebou veľa zmien, veľa práce na sebe, na tom, aby sa naučili fungovať inak ako doteraz, kedy veľa informácií získavali práve zrakom. Nie je ľahké prijať a zmieriť sa s touto stratou, ale sú motivovaní učiť sa novým veciam, novým spôsobom práce, túžia sa opäť zamestnať a integrovať do spoločnosti. Učíme ich pracovať s počítačom bez kontroly zraku a techniky práce so signalizačnou palicou pri samostatnom pohybe v priestore. Tešia sa zo svojich pokrokov a my sa tešíme, že im v tom vieme pomôcť.

Krajské stredisko ÚNSS Nitra

Nedbalova 540/17

949 11 Nitra

tel.: 037 7418 115

e-mail: unss.nitra@unss.sk

web: www.nitra.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- Petra Ajdariová: vedúca KS, sociálny pracovník – inštruktor sociálnej rehabilitácie
- Mária Červenková: sociálny poradca (do 31.01.2014)
- Renáta Kováčová: sociálny pracovník (do 30.07.2014)
- Erika Šodorová: sociálny pracovník (od 01.06.2014)
- Lenka Nováková: sociálny pracovník (od 01.08.2014)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	1	1	1
špecializované sociálne poradenstvo	**207**	**995**	**1106**
sociálna rehabilitácia	**76**	**161**	**352**
sprievodcovská a predčitateľská služba	1	1	1
požičiavanie pomôcok	2	4	3
výcvik používania pomôcky	0	0	0
celkový súhrn	**210**	**1162**	**1463**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**207**	**995**	**1106**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	66	85	78
	Sociálno – právne	201	596	676
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	140	242	282
	V oblasti vzdelávania	6	8	9
	V oblasti zamestnávania	6	10	12
	Pre sociálne prostredie	27	34	34
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	12	19	14
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	1	1	1

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**76**	**161**	**352**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	7	28	60
	Sebaobsluha	3	3	4
	Nácvik práce s optickými pomôckami	43	52	107
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	27	61	120
	Komunikácia	13	9	40
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	4	8	21

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	205	1005	1200
terénna služba	50	157	263
spolu	**210**	**1162**	**1463**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	44 %
ženy	56 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	8 %
26 - 60 rokov	30 %
nad 60 rokov	62 %
spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

Pracovníčky Krajského strediska Erika Šodorová a Renáta Kováčová absolvovali v priebehu roka 2014 vzdelávanie v oblastiach sociálno-právneho poradenstva a základov optimálneho výberu a používania kompenzačných pomôcok a asistenčných technológií pre osoby so zrakovým postihnutím.

Na jeseň 2014 sa pracovníčka L. Nováková zúčastnila na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

V mesiacoch marec a apríl 2014 realizovalo Krajské stredisko ÚNSS v Nitre vďaka projektu Visal – Aktívne učenie sa seniorov so zrakovým postihnutím sériu vzdelávacích aktivít pre 11 klientov vo veku nad 60 rokov z Nitrianskeho kraja. Obsah projektu bol orientovaný predovšetkým na vytvorenie a realizáciu sústavy neformálneho vzdelávania zameraného špecificky na posilnenie sociálno-komunikačných kompetencií, podporu sebavedomia a motivácie seniorov so zrakovým postihnutím a pre ich ďalšiu aktívnu angažovanosť v spoločnosti.

V marci 2014 sa uskutočnilo stretnutie s členmi so zrakovým postihnutím z Nitrianskeho kraja v rámci projektu Zaostrime na seniorov. Cieľom stretnutia bolo predstaviť členom jednoduché nástroje na orientačné vyšetrenie zraku, ktoré môže indikovať zhoršujúcu sa funkciu očí a potrebu vyšetrenia u oftalmológa.

Vďaka projektu Zdravé oči už v škôlke sme realizovali sériu preventívnych meraní zrakových parametrov prístrojom Plusoptix 597 deťom v predškolskom veku. Zamestnanci Krajského strediska navštívili 12 materských škôl a vydali odporúčania 103 deťom (17%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Počas roka 2014 pracovníci Krajského strediska zrealizovali viacero prezentačných, informačných a osvetových akcií pre verejnosť, v zariadeniach sociálnych služieb, na akciách miest, obcí či škôl.

V roku 2014 sa KS ÚNSS v Nitre aktívne podieľalo, v spolupráci s Mestom Nitra, na tvorbe a plnení strategického dokumentu Akčný plán – Nitra pre všetkých, ktorý je koncepčným a praktickým podkladom pre samosprávu pri odstraňovaní bariér, aby sa Mesto Nitra stalo priateľským a bezbariérovým pre svojich obyvateľov a návštevníkov.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Nitra	21 436,50
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	5 722,46
Spolu	**27 158,96**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	888,61
Nákup služieb	3 812,77
Osobné náklady	22 236,13
Finančné náklady	221,45
Spolu	**27 158,96**

Poďakovanie partnerom a donorom

Za spoluprácu a finančnú podporu ďakujeme: Nitrianskemu samosprávnemu kraju, Alfarent Nitra, Kooperativa Nitra

Ďakujeme Mestu Nitra za vytvorenie mimoriadne priaznivých podmienok na prácu KS ÚNSS Nitra, Krajskej rady Nitra a SINA, n.o.

Žiť opäť plnohodnotne

Volám sa Peter a žijem v Nitre. Aj keď som už vo veku, kedy by som si mohol užívať život ako starobný dôchodca, chcem pracovať tak ako doteraz. Celý život som, okrem svojej rodiny, zasvätil svojmu podnikaniu a malému bufetu na Sihoti. Keďže sa mi výrazne zhoršil zrak, nedokázal som už riadiť chod môjho bufetu. Prečítať faktúru či vypísať bankový prevod bolo nad moje sily. Postupne som sa začal vyrovnávať s faktom, že sa budem musieť vzdať toho, čo som robil celý život a čo ma napĺňalo uspokojením. Vtedy som sa dopočul o Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Len s malou nádejou som ich požiadal o pomoc. Pomoc prišla, pracovníčky Krajského strediska mi pomohli nájsť vhodné optické a kompenzačné pomôcky, naučili ma s nimi pracovať a ukázali mi možnosti ich plného využitia. Vďaka Krajskému stredisku dnes zase sám dokážem čítať, písať, žiť pre svoje podnikanie a zákazníkov tak ako posledných 40 rokov.

Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica

Internátna 10

974 04 Banská Bystrica

tel: 048 413 42 01

e-mail: unss.bystrica@unss.sk

web: www.bystrica.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- Dagmar Filadelfiová: vedúca KS, metodik pre sociálne služby
- Dana Hudecová: sociálny poradca Zvolen
- Renata Oláhová: sociálny poradca Lučenec
- Milena Pančíková: sociálny poradca Brezno
- Gabriela Štítová: sociálny pracovník – inštruktor sociálnej rehabilitácie

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	10	13	22
špecializované sociálne poradenstvo	**311**	**1811**	**1783**
sociálna rehabilitácia	**132**	**1104**	**2283**
sprievodcovská a predčitateľská služba	7	34	46
požičiavanie pomôcok	2	2	2
výcvik používania pomôcky	3	51	232
celkový súhrn	**321**	**3015**	**4368**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**311**	**1811**	**1783**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	28	47	72
	Sociálno – právne	231	851	760
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	233	740	733
	V oblasti vzdelávania	12	71	122
	V oblasti zamestnávania	8	25	31
	Pre sociálne prostredie	25	39	37
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	26	36	26
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	2	2	2

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**132**	**1104**	**2283**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	27	147	266
	Sebaobsluha	26	111	199
	Nácvik práce s optickými pomôckami	60	109	116
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	63	335	611
	Komunikácia	18	357	903
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	12	45	188

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	307	2024	2094
terénna služba	159	991	2274
spolu	**321**	**3015**	**4368**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	39 %
ženy	61 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	8 %
26 - 60 rokov	32 %
nad 60 rokov	60 %
spolu	**100 %**

V júni 2014 sa nám podarilo v spolupráci s Očnou klinikou NsP F.D. Roosevelta vo vedení s MUDr. Martou Ondrejkovou PhD. zriadiť Ambulanciu/ poradňu pre slabozrakých. Doposiaľ naše služby v ambulancii využilo 38 slabozrakých a prakticky nevidiacich pacientov. Najčastejšie poskytnutými službami boli vhodný výber optických a kompenzačných pomôcok na čítanie, pozeranie na TV a do diaľky a sociálno-právne poradenstvo v oblasti uplatňovania si práv na zaobstaranie pomôcky.

Vzdelávanie zamestnancov

Pracovníčka Krajského strediska G. Štítová absolvovala v priebehu roka 2014 vzdelávanie v oblasti sociálno–právneho poradenstva a v oblasti kompenzačných pomôcok pre ľudí so zrakovým postihnutím.

Na jeseň 2014 sa pracovníčka G. Štítová zúčastnila na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Pobyt pre zrakovo postihnutých a ich blízkych príbuzných sme realizovali 13. až 17. novembra s cieľom prijať zrakové postihnutie a vyrovnať sa s jeho dôsledkami, aby čo najmenej ovplyvňovali spolunažívanie v rodine. Aktivity projektu absolvovalo 5 zrakovo postihnutých účastníkov, ktorým sa náhle vážne poškodil zrak a ich 5 príbuzných, ktorí nevedeli ako sa k nim správať, ako komunikovať, aké zásady dodržiavať, aby neboli narušené vzťahy a spolunažívanie. Obsahovo boli aktivity zamerané na sebapoznávanie – charakterové vlastnosti a ich vplyv na zvládanie záťažových situácií, zrakové postihnutie a život s ním – dôsledky vyplývajúce z poškodenia zraku a adaptácia na ne, pravidlá komunikácie so zrakovo postihnutou osobou, ako správne takúto osobu sprevádzať. V spätných väzbách účastníkov sú uvedené pozitívne reakcie a požiadavky na pravidelnú realizáciu podobných aktivít. Projekt bol financovaný z prostriedkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a finančného daru občianskeho združenia BLINDMEN.

Projekt s názvom **Sebaobhajoba** je pokračovaním série víkendových vzdelávacích pobytov pre aktívnych zrakovo postihnutých členov základných organizácií v Banskobystrickom kraji. „Vzdelávaciu víkendovku“ sme zrealizovali 3. až 5. októbra a podobne ako po iné roky mali účastníci možnosť získať informácie z oblasti sebaobhajoby, presadzovania potrieb ľudí so zrakovým postihnutím v rámci komunitného plánovania a mali možnosť naučiť sa správne techniky

používania bielej palice. Projekt bol financovaný z prostriedkov verejnej zbierky Biela pastelka.

Vďaka projektu **Zdravé oči už v škôlke** sa nám v roku 2014 podarilo zakúpiť na Krajské stredisko mobilný skríningový autorefraktometer Plusoptix. Vďaka tomu sme realizovali sériu preventívnych vyšetrení zraku 1312 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 19 materských škôl a vydali sme odporúčania 259 deťom (20%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Svetový týždeň glaukómu - Krajské stredisko ÚNSS Banská Bystrica sa podieľalo na realizácii Svetového týždňa glaukómu v Banskej Bystrici, ktorý sa konal od 10. do 15. marca z iniciatívy prezidentky Slovenskej glaukómovej spoločnosti a občianskeho združenia Glaukóm. Zorganizované boli bezplatné verejné prednášky o tomto ochorení spojené s diskusiou. Príspevky MUDr. Kmeťovej a MUDr. Praženicovej priblížili problematiku zeleného zákalu, jeho prejavy, spôsoby vyšetrení a liečby. V rámci našej prezentácie sme predstavili ÚNSS a ponuku služieb pre klientov nielen s glaukómovým ochorením. Zaujímavým spestrením prezentácií boli osobné výpovede dvoch pacientiek a zároveň členiek ÚNSS o živote s týmto ochorením.

V stredu 12. marca mohli návštevníci OC Europa bezplatne využiť ponuku na preventívne skríningové vyšetrenie vnútroočného tlaku. Na túto akciu zareagovalo množstvo záujemcov. Výsledky bolo možné odkonzultovať s očnými lekárkami z Glaukómovej ambulancie. Pre návštevníkov pripravilo KS ÚNSS Banská Bystrica výstavu optických a kompenzačných pomôcok a prezentáciu ich používania. Cieľom uvedených aktivít je posilniť informovanosť ľudí o zelenom zákale a včasným odhalením zvýšiť šancu nestratiť zrak.

Radosť z čítania v DSS Hron Dubová - Na začiatku stál seminár projektu Zaostrime na seniorov!, ktorý podnietil záujem o služby Krajského strediska v Banskej Bystrici. Pre klientov zariadenia pripravili pracovníčky KS ÚNSS prezentáciu služieb a pomôcok pre zrakovo postihnutých. DSS je zameraný na klientov so zmyslovým a kombinovaným postihnutím. Preto najmä praktická ukážka rôznych pomôcok a ich vyskúšanie bolo pre klientov veľmi prínosné. Po prezentácii sme počas individuálnych konzultácií predviedli vhodné optické pomôcky klientom, ktorí sa pred rokmi vzdali čítania kvôli problémom so zrakom. Pre mnohých z nich to bol opätovný zážitok z čítania a radosť z možnosti tráviť voľný čas pozeraním rodinných

fotografií, čítaním či ručnými prácami. V súčasnosti učíme čítať klientov so získanými pomôckami. V takýchto okamihoch si nielen oni, ale aj my uvedomujeme význam čítania v seniorskom veku.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Banská Bystrica	41 490,00
Príspevok ÚPSVaR Banská Bystrica na prevádzku chráneného pracoviska	2 969,35
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	6 398,73
Spolu	**50 585,08**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	1 915,34
Nákup služieb	8 662,76
Osobné náklady	39 655,10
Finančné náklady	351,88
Spolu	**50 585,08**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Banskobystrický samosprávny kraj, Mesto Banská Bystrica, Mesto Lučenec, Mesto Brezno, Mesto Žiar nad Hronom, Očná klinika NsP F. D. Roosevelta, EURO OPTIK Banská Bystrica

Ďakujeme za materiálnu pomoc: STEFE Rimavská Sobota, s.r.o., Lions Club Banská Bystrica

Janka si plní sny

Janka z Banskej Bystrice má 31 rokov a s problémami so zrakom žije od narodenia. Narodila sa predčasne ako druhá z dvojičiek s retrorentálnou fibropláziou. Zrak sa jej zhoršoval pomaly a nenápadne. Za pomoci svojej sestry Danky dokázala vyštudovať bežnú základnú aj strednú školu. Až keď si sestra začala zariaďovať svoj vlastný život, Janka si uvedomila, že bez nej veľa vecí nezvláda. Nedokázala sama cestovať, prechádzať cez cesty, nevidela na monitor počítača a nedokázala si nájsť prácu. O ÚNSS sa dozvedela od očnej lekárky, čoskoro nás kontaktovala a požiadala o pomoc. Janka absolvovala nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, naučila sa klávesnicové zručnosti a následne pracovať na špeciálne upravenom počítači. Bola veľmi šikovná a motivovaná nájsť si zamestnanie, preto absolvovala kurz sociálno-komunikačných zručností pre uplatnenie sa na trhu práce. Krátko na to prišla pracovná ponuka a adaptácia na pracovnom mieste. V súčasnosti si Janka plní svoj ďalší veľký cieľ „mať vlastnú fungujúcu rodinu.“ Je šťastnou matkou ročnej dcérky. Nie je pre ňu ľahké starať sa o bábätko, partnera a domácnosť. Preto sa v rámci sebaobsluhy učí zvládať jednotlivé zručnosti. Dnes už bezpečne ovláda celú starostlivosť o svoje dieťa a veľmi sa tomu teší, aj keď, ako uvádza, zaostáva starostlivosť o domácnosť, ktorú rada prenechá partnerovi.

Krajské stredisko ÚNSS Košice

Park obrancov mieru 1

040 01 Košice

tel.: 055 632 47 15

e-mail: unss.kosice@unss.sk

web: www.kosice.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

Na Krajskom stredisku pracuje 11 zamestnancov. Poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva a vykonávanie sociálnej rehabilitácie zabezpečoval v priebehu roka 2014 odborný tím v zložení:

- Marcela Vitkovičová: vedúca KS, sociálny pracovník – koordinátor sociálnych služieb (do 30.09.2014)
- Zuzana Mihályová: vedúca KS, sociálny pracovník – koordinátor sociálnych služieb (od 1.10.2014)
- Marta Pajkošová: zástupkyňa vedúcej KS, sociálny pracovník – koordinátor sociálnych služieb, Košice, Sečovce
- Erika Forgáčová: sociálny pracovník, Košice, Spišská Nová Ves
- Katarína Seidlová: sociálny pracovník, Košice, Rožňava
- Zlata Babuláková: sociálny pracovník, Michalovce, Sobrance, Kráľovský Chlmec, Veľké Kapušany
- Ján Podolinský: sociálny poradca
- Eva Matulová Gruszová: DPČ – vykonávanie sociálnej rehabilitácie – zrakovej terapie

Ďalší zamestnanci zabezpečujú činnosť recepcie KS, pracovnú asistenciu, administratívne a upratovacie práce.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	10	13	13
špecializované sociálne poradenstvo	**446**	**1500**	**2120**
sociálna rehabilitácia	**92**	**442**	**1323**
sprievodcovská a predčitateľská služba	1	1	1
požičiavanie pomôcok	4	6	8
výcvik používania pomôcky	0	0	0
celkový súhrn	**463**	**1962**	**3464**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**446**	**1500**	**2120**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	61	85	111
	Sociálno – právne	350	667	890
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	252	534	767
	V oblasti vzdelávania	8	8	12
	V oblasti zamestnávania	9	15	29
	Pre sociálne prostredie	33	46	80
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	68	134	219
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	7	11	11

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**92**	**442**	**1323**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	8	138	526
	Sebaobsluha	5	35	124
	Nácvik práce s optickými pomôckami	60	103	267
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	15	34	86
	Komunikácia	7	76	177
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	10	56	143

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	440	1537	2151
terénna služba	114	425	1313
spolu	**463**	**1962**	**3464**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	41 %
ženy	59 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	10 %
26 - 60 rokov	32 %
nad 60 rokov	58 %
spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

Počas roka 2014 sa poradcovia ÚNSS zúčastnili na porade organizovanej Košickým samosprávnym krajom. V máji 2014 boli poradcovia ÚNSS na mesačnej stáži v kancelárii prvého kontaktu Košického samosprávneho kraja.

V mesiaci október 2014 sa pracovníčky Z. Mihályová, Marta Pajkošová a Katarína Seidlová zúčastnili na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

V roku 2014 Krajské stredisko pokračovalo v skríningových meraniach vývinových porúch zraku u detí predškolského veku pomocou binokulárneho autorefraktometra Plusoptix. V rámci projektu **Zdravé oči už v škôlke** sme realizovali sériu preventívnych meraní zrakových parametrov u 1412 detí v predškolskom veku. Navštívili sme 16 materských škôl a vydali sme odporúčania 299 deťom (21%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Krajské stredisko v priebehu roka zorganizovalo viacero prezentácií o činnosti a službách ÚNSS pre základné, stredné školy aj pre študentov medicíny. Svoje služby prezentovalo v deviatich domovoch sociálnych služieb.

Každoročne sa na Krajskom stredisku organizuje Deň otvorených dverí. V roku 2014 sa „dvere otvorili“ 15. mája. Podujatie, podobne ako v minulosti, malo úspech u širokej verejnosti aj medzi pozvanými spolupracujúcimi organizáciami.

Pracovníci Krajského strediska sa zúčastnili na viacerých akciách a seminároch, medzi najvýznamnejšie patrili: aktívna účasť na tyflopedickej konferencii Výdobytky techniky pomáhajú pri modernizácií vzdelávania zrakovo postihnutých, prednáška Manažment dobrovoľníkov a dobrovoľníčok so zameraním na znevýhodnených mladých ľudí – Špecifiká práce s ľuďmi so zrakovým postihnutím. Zapájali sa aj do aktivít organizovaných mestom a inými organizáciami: oslavy Dňa mesta Košice, benefičný koncert Jesenná Harmónia, predaj Primátorského punču počas vianočných trhov.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Košice	60 318,79
Príspevok ÚPSVaR Košice na prevádzku chráneného pracoviska	24 965,40
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	19 947,33
Spolu	**105 231,52**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	8 981,91
Nákup služieb	16 226,02
Osobné náklady	75 978,64
Finančné náklady	4 044,95
Spolu	**105 231,52**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Košický samosprávny kraj, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Mesto Košice, Mesto Michalovce, 1. Lions Club Košice

Na odporúčanie oftalmológa

Pán Marcel z Košíc pracoval po vysokej škole ako chemický inžinier. Postupne začínal slabšie vidieť a pozoroval problémy pri čítaní. Z času na čas nejaké slovo nedávalo zmysel, význam vety sa vymykal kontextu čítaného textu. Zašiel teda za oftalmológom a dozvedel sa príčinu svojich ťažkostí. Postupujúca vekom podmienená degenerácia makuly. Na odporúčanie oftalmológa navštívil naše pracovisko a začal proces rehabilitácie s cieľom adaptovať sa na novú situáciu v čo najkratšom čase. Absolvoval niekoľko rehabilitačných cyklov. Boli zamerané na samostatný pohyb, využívanie kompenzačných pomôcok a na prácu s počítačom s nainštalovaným asistenčným programom. Po absolvovaní kurzov je pán Marcel lepšie pripravený na situácie, ktoré bude postupne zažívať. Problémov spojených s hendikepom bude viac. Avšak skoré vyrovnanie sa so situáciou a ochota prispôsobiť sa dávajú pánovi Marcelovi slušné vyhliadky do budúcnosti.

Krajské stredisko ÚNSS Žilina

Karpatská 10

010 01 Žilina

tel.: 041 565 23 69

e-mail: unss.zilina@unss.sk

web: www.zilina.unss.sk

Pod Krajským strediskom Žilina poskytuje služby zrakovo postihnutým:

Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin

Adresa: B. Bullu 13, 036 08 Martin

tel.: 043 428 19 09

e-mail: unss.martin@unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

- Erika Kanátová: vedúca KS, sociálny pracovník – koordinátor sociálnych služieb
- Denisa Veselovská: sociálny pracovník (odchod na MD 01.04.2014)
- Zuzana Blahutiaková: sociálny pracovník (do 30.10.2014)
- Michaela Budová: sociálny pracovník (od 01.04.2014 do 30.06.2014)
- Petra Fischerová: sociálny pracovník (od 09.08.2014)
- Eva Václavová: sociálny pracovník (od 01.11.2014)
- Milota Stročeková: sociálny pracovník, pôsobisko - Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	132	141	143
špecializované sociálne poradenstvo	**388**	**1368**	**1465**
sociálna rehabilitácia	**227**	**434**	**850**
sprievodcovská a predčitateľská služba	63	116	477
požičiavanie pomôcok	7	10	8
výcvik používania pomôcky	0	0	0
celkový súhrn	**431**	**2069**	**2943**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	súhrn poskytnutých služieb	388	1368	1465
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	5	6	4
	Sociálno – právne	275	457	529
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	310	595	617
	V oblasti vzdelávania	20	26	32
	V oblasti zamestnávania	21	23	27
	Pre sociálne prostredie	141	258	253
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	2	3	3
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	0	0	0

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**227**	**434**	**850**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	14	25	96
	Sebaobsluha	34	39	53
	Nácvik práce s optickými pomôckami	105	158	213
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	111	150	227
	Komunikácia	5	40	164
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	4	22	98

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	400	1714	2112
terénna služba	97	355	832
spolu	**431**	**2069**	**2943**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	%
muži	39 %
ženy	61 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	%
do 25 rokov	6 %
26 - 60 rokov	37 %
nad 60 rokov	57 %
spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

Na jeseň 2014 sa pracovníčka P. Fischerová zúčastnila na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Krajské stredisko v roku 2014 spolupracovalo na aktivitách a ukončení medzinárodného projektu TEC - Nástroje na hodnotenie kompetencií ľudí so špeciálnymi potrebami v súlade s MKF. Zámerom projektu bolo

zvýšiť uplatnenie sa ľudí s postihnutím na pracovnom trhu prostredníctvom vyvinutia efektívnych metód hodnotenia kompetencií v súlade s Medzinárodnou klasifikáciou funkčnosti, dizability a zdravia (MKF). Vedúca Krajského strediska E. Kanátová sa zúčastnila aj záverečnej konferencie tohto projektu.

V auguste pripravilo Stredisko sociálnej rehabilitácie v Martine pobyt pre klientov so zrakovým postihnutím Žilinského kraja pod názvom Mám problém so zrakom a viem čo s tým, ktorý bol zameraný na riešenie problematiky zrakového postihnutia a jeho sociálnych dôsledkov. Pobyt bol určený pre klientov, ktorí stratili zrak v priebehu života. Projektu sa zúčastnilo 10 ľudí so zrakovým postihnutím v produktívnom a poproduktívnom veku. Projekt bol financovaný z prostriedkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Stredisko sociálnej rehabilitácie Martin sa v priebehu roka zapojilo do projektu Mesta Martin pri riešení debarierizácie mestských chodníkov a zastávok MHD, obhliadky priestorov Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine. Vďaka realizácii projektu podporeného Mestom Martin sa podarilo rekonštruovať vstupné schodisko, dvere a inštalovať ochranné fólie na dvere, čím sa debarierizoval prístup na Stredisko pre klientov so zrakovým postihnutím.

Vďaka projektu **Zdravé oči už v škôlke** a spolupráci s Lions Clubom v Žiline sa nám v roku 2014 podarilo zakúpiť skríningový autorefraktometer Plusoptix a zrealizovať sériu preventívnych meraní zrakových parametrov 964 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 19 materských škôl a vydali sme odporúčania 170 deťom (18%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V marci 2014 pripravili pracovníčky Krajského strediska jednodňový seminár pre žiakov SZŠ Žilina o činnosti ÚNSS a sociálnych dôsledkoch zrakového postihnutia spojený s prezentáciou kompenzačných a optických pomôcok pre ľudí so zrakovým postihnutím, praktickými ukážkami práce s nimi, výučbou techník sprievodcovstva a chôdze s bielou palicou. Podobný seminár spojený s prezentáciou kompenzačných a optických pomôcok uskutočnili aj v septembri pre pracovníkov Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a Turzovka.

V októbri 2014 sa Krajské stredisko v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši podieľalo na príprave výstavy Fragmenty z prírody XII. Výstava bola venovaná

predovšetkým ľuďom so zrakovým postihnutím a bola zameraná na prezentáciu obojživelníkov, plazov a vodných vtákov. Každý exponát bol označený nielen názvom vo zväčšenom písme, ale aj popisom v Barillovom písme a zvukovým sprievodom hlasov vybraných zvierat.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Žilina	33 324,78
Príspevok ÚPSVaR Žilina na prevádzku chráneného pracoviska	5 392,70
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	7 800,26
Spolu	**46 517,44**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	1 544,06
Nákup služieb	10 261,61
Osobné náklady	34 316,74
Finančné náklady	395,03
Spolu	**46 517,44**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Žilinský samosprávny kraj, Mesto Žilina, Mesto Martin

Ďakujeme za dlhoročnú spoluprácu a podporu: Lions club Žilina, MY Žilinské noviny, MY Kysucké noviny, Hypermarket Tesco Žilina, OD Tesco, Jukop, s.r.o., Optika JaŠ

Túžba zariadiť si „vlastný život“

Žilinčan Adam je 42-ročný muž s kombinovaným telesným a zrakovým postihnutím - stav po DMO so spastickou kvadruparézou a praktickou slepotou. K nám na stredisko prišiel pred viac ako 10 rokmi. Žil u rodičov a vzhľadom na vek a svoju povahu mal prirodzenú túžbu zariadiť si „vlastný život“. Po identifikácii potrieb, možností a schopností klienta sme nastavili individuálny plán, ktorý bol zameraný na získanie jeho samostatnosti a nezávislosti. Odporučili a vybrali sme preňho vhodné kompenzačné a optické pomôcky, klient úspešne absolvoval rekvalifikačný kurz v RSZP Levoča ako PC programátor. Po absolvovaní kurzu sme intenzívne spolu s pánom Adamom pracovali na získaní pracovného miesta. V rámci sociálno-komunikačných zručností sme spoločne vypracovali jeho životopis, žiadosť o zamestnanie, motivačný list, v rámci sebaobhajoby sme ho pripravovali na pracovné pohovory. Po niekoľkých neúspešných pokusoch sa mu neskôr podarilo zamestnať sa na polovičný úväzok ako správca siete a webovej stránky firmy. Vzhľadom na jeho telesné postihnutie mu zamestnávateľ vyšiel v ústrety v tom, že mu umožnil pracovať z domu, kde má k dispozícii všetky potrebné kompenzácie a pohodlie. Spolu s pánom Adamom sa nám tiež podarilo vybaviť 1-izbový bezbariérový mestský byt, kde vznikol priestor pre úpravu prostredia a sociálnu rehabilitáciu so zameraním na sebaobsluhu - od starostlivosti o domácnosť a veci osobnej potreby, po varenie, obsluhu domácich spotrebičov a hospodárenie s financiami.

V súčasnosti žije pán Adam samostatne, dokáže sa postarať o domácnosť, navariť si, oprať, ožehliť... Má vytvorený okruh priateľov, s ktorými sa vzájomne navštevujú. Pracuje v uvedenej firme, aktívne sa zapája aj do činnosti základnej organizácie ÚNSS, kde je vo funkcii tajomníka. Venuje sa športu – je aktívnym hráčom showdownu. Spolupracovali sme tiež s jeho rodinou, s rodičmi hlavne pri vybavovaní nájomného bytu. Myšlienku jeho osamostatnenia výdatne podporili a sú nápomocní pri riešení akýchkoľvek problémov.

Krajské stredisko ÚNSS Trenčín

Námestie sv. Anny 9

911 01 Trenčín

tel.: 032 652 33 13

e-mail: unss.trencin@unss.sk

web: **www.trencin.unss.sk**

Personálne obsadenie Krajského strediska

- Mária Krafčíková: vedúca KS, sociálny pracovník
- Zora Sdurková: sociálny pracovník (návrat z MD 5.6.2014)
- Martina Barkóciová: sociálny pracovník (zastupovanie počas MD do 4.6.20

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	0	0	0
špecializované sociálne poradenstvo	**180**	**648**	**670**
sociálna rehabilitácia	**38**	**211**	**283**
sprievodcovská a predčitateľská služba	5	11	12
požičiavanie pomôcok	0	0	0
výcvik používania pomôcky	0	0	0
celkový súhrn	**181**	**870**	**966**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**180**	**648**	**670**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	39	61	48
	Sociálno – právne	140	294	284
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	144	197	238
	V oblasti vzdelávania	3	5	4
	V oblasti zamestnávania	2	27	41
	Pre sociálne prostredie	26	44	38
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	19	19	14
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	1	1	4

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**38**	**211**	**283**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	12	39	89
	Sebaobsluha	2	2	2
	Nácvik práce s optickými pomôckami	6	6	6
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	21	47	60
	Komunikácia	6	62	66
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	7	55	60

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	149	638	587
terénna služba	73	232	379
spolu	**181**	**870**	**966**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	**%**
muži	40 %
ženy	60 %
spolu	100 %

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	**%**
do 25 rokov	9 %
26 - 60 rokov	28 %
nad 60 rokov	63 %
Spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

Na jeseň 2014 sa pracovníčka M. Krafčíková zúčastnila na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Na jeseň 2014 sme vďaka projektu S optickými pomôckami aj do terénu podporenému Trenčianskou nadáciou mohli vybaviť Krajské stredisko 4 novými optickými pomôckami. Tento nákup nám umožňuje byť flexibilnejší v poskytovaní terénnych sociálnych služieb v oblasti optických pomôcok.

Vďaka projektu **Zdravé oči už v škôlke** sme v októbri realizovali sériu preventívnych meraní zrakových parametrov 340 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 7 materských škôl a vydali sme odporúčania 53 deťom (16%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V apríli pracovníčky Krajského strediska prednášali študentom Športového gymnázia v Trenčíne na tému Keď stretnem človeka so zrakovým postihnutím, ktorej cieľom bolo priblížiť problémy ľudí so zrakovým postihnutím a poukázať na vhodné správanie sa k nim.

Počas letných prázdnin pracovníčky Krajského strediska pripravili pre deti v tábore dve besedy o práci s ľuďmi so zrakovým postihnutím.

Výstavu kompenzačných pomôcok pre zrakovo postihnutých zorganizovalo Krajské stredisko v spolupráci s firmou Tyflocomp, s.r.o. v novembri 2014 v Púchove. Na výstave sa zúčastnili aj pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Púchove. Súčasťou výstavy bola i prednáška na tému Choroby, ktoré zhoršujú zrak.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Trenčín	11 904,00
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	11 653,26
Spolu	**23 557,26**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	683,95
Nákup služieb	5 085,80
Osobné náklady	17 465,76
Finančné náklady	321,75
Spolu	**23 557,26**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Trenčiansky samosprávny kraj, Mesto Trenčín, Trenčianska nadácia, Jozef Igas – Tlačivá – Papier

S desaťprstovou technikou

Pani Ivana z Trenčína je našou klientkou od roku 2009. Jej zrakové postihnutie sa postupne zhoršuje. Kvôli problémom so zrakom musela zanechať svoje zamestnanie. Ostala bez práce na invalidnom dôchodku. S pomocou Krajského strediska ÚNSS Trenčín sa jej podarilo zaobstarať si kuchynskú hovoriacu váhu, mobilný telefón so zväčšovacím programom, prenosnú elektronickú čítaciu lupu a parkovací preukaz. Pani Ivana sa ťažšie vyrovnávala so svojím zrakovým postihnutím, s čím jej pomáhali aj pracovníčky KS ÚNSS Trenčín. Napokon sa so stratou zraku zmierila a žije aktívnym životom. Momentálne navštevuje Akadémiu tretieho veku a na KS ÚNSS Trenčín sa učí desaťprstovú techniku práce s klávesnicou. Ak by bola možnosť, rada by začala opäť pracovať.

Krajské stredisko ÚNSS Prešov

Kollárova 11

080 01 Prešov

tel.: 051 772 44 21

e-mail: unss.presov@unss.sk

web: www.presov.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského strediska

Na Krajskom stredisku pracovalo v priebehu roka 2014 6 zamestnancov. Za poskytovanie sociálnych služieb bol zodpovedný odborný tím v zložení:

- Jozef Hlubovič: vedúci KS, sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie
- Andrea Pavlovská: sociálny pracovník (pracovný asistent)
- Renáta Stanková: sociálny pracovník
- Mária Schmidtová: terénny pracovník

Ďalší zamestnanci zabezpečovali na Krajskom stredisku administratívne a pomocné práce.

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	5	7	10
špecializované sociálne poradenstvo	**339**	**1140**	**1874**
sociálna rehabilitácia	**120**	**189**	**645**
sprievodcovská a predčitateľská služba	20	35	90
požičiavanie pomôcok	0	0	0
výcvik používania pomôcky	6	39	262
celkový súhrn	**347**	**1410**	**2881**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**339**	**1140**	**1874**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	17	17	33
	Sociálno – právne	288	439	682
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	255	598	964
	V oblasti vzdelávania	20	34	94
	V oblasti zamestnávania	4	4	5
	Pre sociálne prostredie	38	42	123
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	3	4	20
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	2	2	3

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**120**	**189**	**645**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	26	51	280
	Sebaobsluha	4	4	11
	Nácvik práce s optickými pomôckami	67	75	135
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	36	46	158
	Komunikácia	9	4	15
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	6	9	46

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	282	953	1563
terénna služba	169	457	1317
spolu	**347**	**1410**	**2881**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	%
muži	51 %
ženy	49 %
spolu	100 %

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	%
do 25 rokov	11 %
26 - 60 rokov	35 %
nad 60 rokov	54 %
spolu	100 %

Vzdelávanie zamestnancov

Na jeseň 2014 sa pracovníčky A. Pavlovská a R. Stanková zúčastnili na dvojdňovom školení v Košiciach v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

V roku 2014 Krajské stredisko zrealizovalo projekt pod názvom Skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb Krajského strediska v Prešove formou zabezpečenia špeciálnych pomôcok pre zrakovo postihnutých klientov. V rámci projektu boli zakúpené špeciálne optické

pomôcky a zároveň boli realizované aktivity zamerané na slabozrakých klientov Krajského strediska, ktorí mali možnosť si pomôcky odskúšať. Projekt bol podporený z dotačného programu Mesta Prešov. Na jeseň sa uskutočnila aj prezentácia pre širokú verejnosť, kde bolo možné oboznámiť sa s optickými pomôckami a následne si dohodnúť osobné stretnutie s pracovníkmi Krajského strediska zamerané už na konkrétne požiadavky klienta.

Bezbariérový vstup do dvora Krajského strediska

Po dlhých rokoch hľadania finančných prostriedkov a technického riešenia brány Krajského strediska v Prešove sa našlo riešenie. Vďaka našim partnerom z firmy Premetal Mon s.r.o. a zváračskej školy Unizvar s.r.o. sa nám podarilo zrealizovať bezbariérovú bránu. Dnes naši klienti vstupujú do dvora širokou bráničkou bez ohrozenia. Veľkým prínosom novej brány je aj reliéfne logo, ktoré si môžu klienti ohmatať, a tak spoznať symbol ÚNSS, ktorý poznali len z popisu vidiacich osôb.

Vďaka projektu **Zdravé oči už v škôlke** sme realizovali sériu preventívnych meraní zrakových parametrov 843 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 11 materských škôl a vydali sme odporúčania 219 deťom (26%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

V roku 2014 pracovníci KS ÚNSS Prešov navštívili 6 základných škôl v okrese Humenné a Prešov s cieľom predstaviť činnosť a aktivity ÚNSS, oboznámiť školy s formami a možnosťami pomoci Krajského strediska. V rámci prezentácie boli predstavené i rôzne optické a kompenzačné pomôcky pre ľudí so zrakovým postihnutím.

Ocenenie Krajského strediska

Prešovský samosprávny kraj už štvrtýkrát udeľoval cenu Krídla túžby najúspešnejšiemu poskytovateľovi, zamestnancovi a prijímateľovi v sociálnej oblasti. Sociálna komisia pri PSK navrhla oceniť Krajské stredisko ÚNSS v Prešove v kategórii Poskytovateľ sociálnej služby. Cena bola Krajskému stredisku udelená za mimoriadny prínos v sociálnej oblasti na území PSK. Krajské stredisko bolo vyhodnotené ako najlepší poskytovateľ za rok 2014.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Prešov	29 700,00
Príspevok ÚPSVaR Prešov na prevádzku chráneného pracoviska	12 064,69
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	9 569,48
Spolu	**51 334,17**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	4 346,88
Nákup služieb	6 133,13
Osobné náklady	40 366,74
Finančné náklady	487,42
Spolu	**51 334,17**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Prešovský samosprávny kraj, Mesto Prešov

Za prejav dôvery a podporu, ktorú prejavujú nášmu OZ tým, že nám venovali 2% z daní ďakujeme XINTEX Slovakia - Prešov, Ing. Jozef Lenárt TOPREAL, COMMERC SERVICE Prešov, AGRO-LENT Prešov, OKO Prešov, PREMETAL Prešov, POCAR s.r.o. za údržbu služobného motorového vozidla a zváračskej škole UNIZVAR s.r.o. za realizačné práce

Ďakujeme našim dlhoročným partnerom: Lions club Prešov, Lions club Košice, Zväz zdravotne postihnutých so sídlom VÚC Prešov, ZOM Prešov – občianske združenie zdravotne postihnutých

Získať späť samostatnosť

Eva má 25 rokov a žije v Starej Ľubovni. O zrak prišla v prvých mesiacoch života. Celé roky bola odkázaná na pomoc rodiny, ktorá sa o ňu dokonale starala, ale na druhej strane nevedomky strácala samostatnosť a nezávislosť. Ako dospievala, uvedomovala si viac svoj život a fungovanie v reálnom svete. Zistila, že ak bude pokračovať rovnakým smerom, nikam sa nedostane, v ničom jej to nepomôže. Aj napriek veľkým obavám rodiny sa rozhodla isť svojou cestou. Eva má v sebe niečo, čo mnohým aj vidiacim ľudom chýba. Niečo, čo človeka posúva vpred. Zahodila strach a obavy i navzdory tomu, že to muselo byť pre ňu veľmi ťažké.

Požiadala o pomoc, v oblasti priestorovej orientácie, pracovníkov Krajského strediska. Chcela byť v tomto smere samostatná, ale jej hlavným cieľom bolo získať vodiaceho psa, ktorý by jej veľmi pomohol v rámci samostatného pohybu. Čakala ju dlhá cesta. Predsa len - naučiť sa množstvo trás a vedieť sa na nich zorientovať dá zabrať. Eva sa stretla s mnohými prekážkami. Najviac ju asi mrzelo to, že aj napriek silnému putu, ktoré sa vytvorilo počas práce medzi ňou a vodiacim psom hrozilo, že jej pes nebude môcť byť odovzdaný. Eva sa ale nevzdala, ešte viac ju to motivovalo k tomu, aby sa neustále zlepšovala a dostala k svojmu vytúženému cieľu. Dnes, po vyše roku náročnej práce, je držiteľkou vodiaceho psa menom Indi, ktorý jej pomáha pri sprevádzaní do práce i v rámci prostredia, kde vyrastala. Už nemusí byť pripútaná na jedno miesto, vodiaci pes jej ponúka veľa možností na rozšírenie obzorov, čo sa určite odzrkadlí v jej osobnom rozvoji.

Krajské stredisko ÚNSS Trnava

Trhová 2

917 01 Trnava

tel.: 033 551 2706

e-mail: unss.trnava@unss.sk

web: www.trnava.unss.sk

Personálne obsadenie Krajského stredisko

- Lenka Patyiová: vedúca KS (od 1.4.2014), sociálny pracovník
- Viera Mrenová: vedúca KS (do 31.3.2014), sociálny pracovník – koordinátor sociálnych služieb (do 31.10.2014)
- Monika Valúchová: zástupkyňa vedúcej KS, sociálny pracovník – inštruktor sociálnej rehabilitácie
- Andrea Remenárová: sociálny poradca
- Zuzana Morávková: sociálny poradca – inštruktor sociálnej rehabilitácie
- Iveta Orbánová: sociálny poradca
- Jana Danovičová: sociálny poradca (návrat po MD 21.08.2014 do 30.11.2014)

Poskytované služby

Štatistika poskytnutých sociálnych služieb v roku 2014

druh služby	počet klientov	počet úkonov	hodiny
základné sociálne poradenstvo	15	23	30
špecializované sociálne poradenstvo	**218**	**1318**	**1864**
sociálna rehabilitácia	**70**	**562**	**1588**
sprievodcovská a predčitateľská služba	60	215	305
požičiavanie pomôcok	1	1	1
výcvik používania pomôcky	9	54	171
celkový súhrn	**223**	**2173**	**3959**

Štatistika členenia poskytovania špecializovaného sociálneho poradenstva

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
špecializované sociálne poradenstvo	**súhrn poskytnutých služieb**	**218**	**1318**	**1864**
	Pri vyrovnávaní sa s postihnutím	27	63	65
	Sociálno – právne	152	391	553
	Pri výbere kompenzačných a optických pomôcok	169	409	651
	V oblasti vzdelávania	24	39	46
	V oblasti zamestnávania	13	18	23
	Pre sociálne prostredie	101	317	412
	Pre úpravu fyzického prostredia klienta	41	78	110
	Pre rodičov detí so zrakovým postihnutím	3	3	4

Štatistika členenia poskytovania sociálnej rehabilitácie

druh služby	poskytnutá služba	počet klientov	počet úkonov	hodiny
sociálna rehabilitácia	**súhrn poskytnutých služieb**	**70**	**562**	**1588**
	Priestorová orientácia a samostatný pohyb	13	95	269
	Sebaobsluha	20	69	200
	Nácvik práce s optickými pomôckami	18	26	51
	Nácvik práce s kompenzačnými pomôckami	23	89	226
	Komunikácia	22	217	579
	Nácvik práce s technicky náročnými pomôckami	8	66	262

Štatistika členenia ambulantných a terénnych služieb

Miesto poskytnutia služby	Počet klientov	Počet úkonov	Hodiny
ambulantná služba	169	951	1512
terénna služba	142	1222	2448
spolu	**223**	**2173**	**3959**

Štatistika členenia podľa pohlavia klientov

Pohlavie klientov	%
muži	37 %
ženy	63 %
spolu	**100 %**

Štatistika členenia podľa veku klientov

Vek klientov	%
do 25 rokov	6 %
26 - 60 rokov	35 %
nad 60 rokov	59 %
spolu	**100 %**

Vzdelávanie zamestnancov

V máji 2014 sa pracovníčky L. Patyiová, A. Remenárová a M. Valúchová zúčastnili na zaškolení na prácu so skríningovým autorefraktometrom Plusoptix, aby mohli odborne vykonávať skríningové meranie zraku deťom v materských školách v rámci projektu Zdravé oči už v škôlke.

V októbri absolvovali pracovníčky L. Patyiová, Z. Morávková a I. Orbánová dvojdňové školenie v Košiciach organizované v spolupráci s Alianciou žien Slovenska pod názvom More Women in European Politics – local election seminar. Školenie bolo zamerané na otázky rodovo podmieneného násilia u žien so zrakovým postihnutím.

Aktivity Krajského strediska

Projektové aktivity

Vďaka projektu **Zdravé oči už v škôlke** sme zakúpili na Krajské stredisko mobilný skríningový autorefraktometer Plusoptix. Vďaka tomuto prístroju sme mohli zrealizovať sériu preventívnych meraní zrakových parametrov 574 deťom v predškolskom veku. Navštívili sme 14 materských škôl a vydali sme odporúčania 73 deťom (13%) na podrobnejšie vyšetrenie u detského očného lekára.

Prezentačné, preventívne a informačné aktivity

Na jar sme sa podieľali na predajnej výstave fotografií pod názvom X:1 Rôzne pohľady na jednu ženu, ktorú organizovala študentka Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave Liana Rusnáková. Výťažok z akcie bol venovaný Krajskému stredisku.

V júni sa Krajské stredisko zúčastnilo v rámci Dní zdravia v Trnave tzv. Dvora nádeje. Počas tejto akcie mali obyvatelia mesta možnosť zoznámiť sa s poskytovanými sociálnymi službami, našimi aktivitami a zakúpiť si výrobky našich klientov.

Usporiadali sme niekoľko prezentačných akcií pre študentov z Trnavskej univerzity, Pedagogickej a sociálnej akadémie blahoslavenej Laury v Trnave a Strednej zdravotníckej školy v Skalici.

V októbri sme sa zúčastnili na Veľtrhu pre seniorov v Trnave, kde sme záujemcom predstavili optické a kompenzačné pomôcky, ktoré uľahčujú život ľuďom so zrakovým postihnutím.

Celoročne sme v spolupráci s Knižnicou J. Fándlyho v Trnave realizovali Kino pre nevidiacich a slabozrakých s audiokomentárom. Naši klienti tak mali možnosť lepšie sa zoznámiť s Pánom prsteňov, Herry Poterom alebo slávnou komédiou S tebou mně baví svět. Našu spoluprácu s Mestskou knižnicou sme na jeseň rozšírili aj o súťaž s názvom Literárne hádanky, pri organizovaní ktorej sa aktívne zapojili aj členovia ÚNSS z Trnavy a okolia.

Koncom roka sme uskutočnili súťaž v príprave vianočných ikebán zrakovo postihnutými. Táto akcia umožnila našim klientom predviesť všetky schopnosti v rámci jemnej motoriky a mala medzi nimi veľký úspech.

Nezabudli sme ani na tradičnú komunikáciu s oftalmologickými ambulanciami a očnými optikami v rámci celého Trnavského kraja a pravidelne sme ich oboznamovali s novinkami v rámci poskytovania našich sociálnych služieb a vytvárali tak priestor na komplexnejšiu pomoc pre ľudí s postihnutím zraku.

Hospodárenie

Výnosy 2014	
Dotácia z VÚC Trnava	67 000,00
Ostatné výnosy (dary, príspevky, zbierkové aktivity)	5761,65
Spolu	**72 761,65**

Náklady 2014	
Nákup materiálu, energií, opráv	3 394,21
Nákup služieb	14 284,55
Osobné náklady	54 810,21
Finančné náklady	272,68
Spolu	**72 761,65**

Poďakovanie partnerom a donorom

Ďakujeme za spoluprácu a finančnú podporu: Trnavský samosprávny kraj, Mesto Trnava, Mesto Skalica, Mesto Piešťany, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, Liana Rusnáková (organizátorka vernisáže X:1 Rôzne pohľady na jednu ženu).

Radosť z nových možností

V máji 2014 sa u nás objavila mladá mamička s 11-ročným synom Jakubom. Chlapec prekonal vážne ochorenie, v dôsledku ktorého prišiel o zrak. Takmer každý človek, ktorý v priebehu života príde o zrak, sa veľmi ťažko zmieruje s faktom, že sa jeho život radikálne zmení. Jakub sa neuveriteľne tešil z každej jednej kompenzačnej pomôcky, ktorú si u nás vyskúšal a ktorá by mu bola nápomocná. Dokonca sa veľmi tešil z toho, že bude mať bielu palicu. Ku každej jednej činnosti pristupoval s optimizmom jemu vlastným. Ešte dnes sa s ním stretávame a vykonávame spolu sociálnu rehabilitáciu zameranú na priestorovú orientáciu a samostatný pohyb v uliciach Trnavy, kde žije so svojou mamou. S bielou palicou už narába takmer rovnako dobre ako ľudia, ktorí nevidia od narodenia.

Členovia aktívni športom i kultúrou

ÚNSS ako občianske združenie združuje a organizuje bez rozdielu nevidiacich a slabozrakých ľudí, ich priateľov, priaznivcov a rodičov zrakovo postihnutých detí.

Základnými organizačnými článkami sú základné organizácie (ZO), v ktorých sú členovia organizovaní na základe územnej pôsobnosti. K 31.12. 2014 mala ÚNSS **65 ZO**, v ktorých bolo organizovaných **3 993 členov**. Zavedením elektronickej evidencie členov v roku 2013 získavame množstvo zaujímavých informácií o štruktúre členstva našej organizácie. Na základe toho môžeme určovať priority riešení potrieb jednotlivých skupín osôb so zrakovým postihnutím z hľadiska stupňa postihnutia veku a potrieb.

Štruktúra členov ÚNSS

Stupeň zrakového postihnutia	**Podiel v %**
Nevidiaci	9,6
Prakticky nevidiaci	37,2
Slabozrakí	33,6
Bez zrakového postihnutia	19,6
Vekové rozpätie	**Podiel v %**
0 až 18 rokov	1,3
18 až 35 rokov	7,1
35 až 50 rokov	13,8
50 až 60 rokov	20,7
Nad 60 rokov	57,1

Forma čítania	Podiel v %
Braillovo písmo používa	9,1
Zväčšené písmo používa	47,5
Nemá schopnosť čítať	11,9

Na základe týchto informácií ÚNSS zvyšuje dôraz na realizáciu programov pre seniorov, na oslovenie a získavanie mladých ľudí so zrakovým postihnutím i podporu a rozvoj výučby Braillovho písma ako nezastupiteľného nástroja slepeckej gramotnosti. Platí to nielen pre oblasť organizovania voľnočasových aktivít, ale aj pre portfólio poskytovaných sociálnych služieb.

Riadenie spolkovej činnosti

Činnosť ZO ÚNSS na úrovni krajov koordinuje 8 krajských rád (KR), v ktorých má každá ZO minimálne jedného zástupcu. KR ÚNSS sú volené na krajských zhromaždeniach, ktoré sa konajú v každom párnom roku. V roku 2014 sa na 8 zhromaždeniach zúčastnilo 171 delegátov zo 180 zvolených na výročných členských schôdzach ZO (95%). Všetci krajskí predsedovia vo voľbách obhájili svoje posty.

Na celoštátnej úrovni riadi celú ÚNSS a tým aj spolkovú činnosť Ústredná rada ÚNSS, v ktorej je každá krajská rada zastúpená svojím predsedom (viď organizačná štruktúra). Ďalší členovia Ústrednej rady sú volení zjazdom, ktorý sa koná raz za 4 roky. Posledný VII. zjazd ÚNSS sa uskutočnil v októbri 2012. Hlavnými úlohami zjazdu ÚNSS ako najvyššieho orgánu ÚNSS je okrem volieb do vrcholných orgánov aj vyhodnotenie činnosti ÚNSS za ostatné štvorročné obdobie a určenie stratégie organizácie pre nastávajúce štyri roky.

Činnosť krajských rád a základných organizácií

Organizačné zložky ÚNSS každoročne pripravia takmer 600 najrôznejších podujatí

s účasťou viac ako 10 tisíc osôb. Dobrovoľná práca funkcionárov je zameraná najmä na:

• obhajobu záujmov nevidiacich a slabozrakých

• aktivizáciu, vzdelávanie členov a rozvoj zručností, ktoré im uľahčujú prekonať dôsledky závažných postihnutí zraku

• monitoring spokojnosti členov so sociálnymi službami

• prezentačné akcie pre verejnosť

• klubovú činnosť a zážitkové aktivity (tvorivé dielne, besedy, zájazdy, turistika)

• organizovanie spoločenských, kultúrnych a športových aktivít

Aktivity organizované ľuďmi so zrakovým postihnutím pre ľudí s rovnakým osudom by neboli možné bez pomoci okolia - vidiacich ľudí: asistentov, dobrovoľníkov, rodinných príslušníkov, priateľov, sponzorov, darcov finančnej či materiálnej pomoci.

Z úspešných aktivít členskej základne

ZO ÚNSS Lučenec svojím projektom Začnime od seba, robme pre iných sa snažila posilniť vzťah ľudí k dobrovoľníckej práci a svojpomocnej činnosti. Na programe bolo niekoľko stretnutí a tréningov zameraných na posilňovanie vedomia a odhodlania občiansky sa angažovať.

Krajská rada ÚNSS Košice zorganizovala pre 15 členov so zrakovým postihnutím a ich sprievodcov návštevu košického Rádia Regina. Akcia mala 3 bloky. V 1. nazvanom Ako nás nepoznáte sa verejnosti predstavili jednotliví redaktori. Druhý patril ochutnávke súťažných koláčov a v 3. účastníci absolvovali krátku exkurziu po nahrávacích štúdiách.

Základná organizácia ÚNSS Trstená usporiadala kurz zručnosti. 39 účastníkov sa učilo robiť vianočnú výzdobu z prírodných materiálov, ktoré si sami nazbierali.

Základná organizácia ÚNSS Nitra viditeľným spôsobom vstúpila do programu osláv 70. výročia SNP na Jankovom Vŕšku. Nevidiaci návštevníci podujatia spolu s country skupinou Domovina zabezpečili stánok s výstavou ručných prác krúžku Radka a zúčastnili sa aj súťaže vo varení gulášu.

Základná organizácia ÚNSS Komárno sa prezentovala svojím kuchárskym umením na súťaži vo varení fazuľovej polievky, ktorá sa

tradične v tomto meste organizuje. Neodniesla si síce medailové umiestnenie, ale výhrou jej bolo pozvanie do jazdeckého areálu Holdas v Novej Osade. Tu vznikla aj víťazná fotografia Cesty svetla Slepý Kovboj.

Krajská rada Nitra otvorila pomyselné brány Slovenska novej spoločenskej hre určenej priamo nevidiacim, ktorá sa volá qardo. V stredisku SINA Nitra zorganizovala turnaj otvorený pre 20 záujemcov z celej SR. Bol najvyšší čas, pretože qardo už preniklo na všetky kontinenty. Hosťom turnaja bol aj autor hry Václav Fanta z Prahy.

Základná organizácia ÚNSS Humenné realizovala projekt Dajte mi šancu a ja to zvládnem, ktorý bol zameraný na sebaobsluhu a športové aktivity - jazdu na tandemovom bicykli.

ZO ÚNSS Svidník, ZO Prešov a ZO č.19 Levoča priblížili svojim členom krásy a život našich severných susedov. Svidníčania pokračovali v dlhoročnej spolupráci s poľskou sesterskou organizáciou v Krosne. Výsledkom bol projekt Vidíme dotykom uskutočnený v Poľskej Wišňovej a májové stretnutie v Stryzžowe. Prešovčania navštívili mesto Krynica a Levočania zavítali do Krakowa.

ZO ÚNSS Poprad zorganizovala pre členov ďalších ZO Prešovského kraja výstup na Spišský hrad.

Úrad ÚNSS Bratislava zorganizoval po 15. krát letnú rodinnú rekreáciu v Bojniciach v chate Kubovičová. V 4 turnusoch sa tu počas júla a augusta vystriedalo 52 zrakovo postihnutých a ich rodinných príslušníkov.

Stavebný zákon stále v príprave

Aktivitám ÚNSS v oblasti legislatívy v roku 2014 dominovala príprava nového stavebného zákona.

Naším cieľom je predchádzať bariéram

Podieľame sa na príprave nového zákona o územnom plánovaní a výstavbe, známeho pod názvom stavebný zákon. Požadujeme, aby zákon ustanovil povinné posúdenie komplexného bezbariérového riešenia stavieb vypracované odborníkom na tvorbu bezbariérového prostredia. Výsledkom nášho snaženia by mal byť kontrolný mechanizmus, ktorý by skutočne zabraňoval výstavbe a kolaudácii bariérových stavieb z hľadiska potrieb ľudí so zdravotným postihnutím a uľahčoval by užívanie stavieb i širokej verejnosti. Je na škodu veci, že napriek dlhodobej príprave textu zákona dosiaľ nie sú známe návrhy vykonávacích vyhlášok.

Nový zákon o verejných zbierkach

V roku 2014 bol schválený zákon o verejných zbierkach, na príprave ktorého sa výrazne podieľali mimovládne organizácie vrátane ÚNSS. Za úspech považujeme zákonom stanovená výšku 25 % dosiahnutú po intervencii členov pracovnej skupiny zastupujúcich mimovládny sektor.

Sústavne sa usilujeme o posilnenie nezávislosti nevidiacich a slabozrakých ľudí, ktorá je v súčasnosti mimoriadne ohrozená. Ministerstvo spravodlivosti SR predložilo v októbri 2014 návrh novely notárskeho poriadku, podľa ktorej by na overenie pravosti podpisu nevidiacej osoby bolo potrebné spísať notársku zápisnicu za prítomnosti dvoch svedkov. To by v podstate znamenalo, že podpis nevidiacej osoby sa už nebude uznávať. Začali sme rokovania s Ministerstvom spravodlivosti SR s cieľom zachovania stavu určeného občianskym zákonníkom. Ten ustanovuje, že na písomné právne úkony sa úradná zápisnica nevyžaduje, ak má ten, kto nemôže čítať alebo písať, schopnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu s pomocou prístrojov, špeciálnych pomôcok alebo prostredníctvom inej osoby, ktorú si zvolí, a je schopný vlastnoručne listinu podpísať.

Rokovaniami sa podarilo získať predbežný prísľub tvorcov zákona o sociálnej práci a o podmienkach výkonu sociálnej práce, že do

nariadenia vlády SR, ktorým sa určí, na výkon ktorých odborných pracovných činností v oblasti sociálnej práce bude potrebné absolvovať špecializované nadstavbové akreditované vzdelávanie, nebudú zaradení sociálni pracovníci vykonávajúci sociálne poradenstvo v zmysle zákona o sociálnych službách. Podmienenie poskytovania sociálneho poradenstva absolvovaním špecializovaného nadstavbového akreditovaného vzdelávania by vážne ohrozilo poskytovanie týchto sociálnych služieb občianskymi združeniami.

Nie vždy s úspechom

Mimovládnym organizáciám sa nepodarilo v Národnej rade SR zastaviť v novele zákona o dani z príjmu pokles percenta alokácie zaplatenej dane z príjmu právnickými osobami z 1,5 na 1 % za zdaňovacie obdobie roku 2015, ak právnická osoba neposkytne navyše dar zo svojho zisku. Na rok 2015 pripravuje tretí sektor kampaň, ktorou sa pokúsi pokles percenta alokácie zastaviť.

Učíme sa nové veci

Sústredenie pre čakateľov a držiteľov vodiacich psov

Vodiaci pes je mimoriadne dôležitou pomôckou pre získanie nezávislosti a samostatnosti človeka so zrakovým postihnutím. V niektorých prípadoch však môže nesprávne používanie tejto pomôcky viesť k ohrozeniu nielen samotného vodiaceho psa, ale aj jeho používateľa so zrakovým postihnutím. Preto je nevyhnutné pravidelne sledovať a preverovať aktuálnu úroveň práce klienta so psom, aby bolo možné prípadné nedostatky odstrániť a účinne pomôcť pri zlepšení práce dvojice klient - vodiaci pes. Realizácia takéhoto rekondičného pobytu je ideálnym spôsobom ako organizovanou formou zabezpečiť optimálne využívanie vodiacich psov ich držiteľmi. Pobyt sme uskutočnili v Liptovskom Jáne v auguste 2014 a zúčastnilo sa na ňom 38 osôb.

Celoslovenský rekondičný pobyt pre diabetikov so zrakovým postihnutím

Nevidiaci a slabozrakí diabetici tvoria špecifickú skupinu, ktorá vplyvom postihnutia a ochorenia má medzi ľuďmi so zrakovým postihnutím svoje osobité problémy a potreby. Vplyvom diabetu prichádzajú ľudia o zrak postupne a vo vyššom veku. Nemajú teda osvojené mnohé zručnosti,

ktoré by im pomohli prakticky zvládať ich ochorenie v súvislosti so zrakovým postihnutím. Práve na oboznámenie sa s metódami a postupmi starostlivosti v súvislosti s diabetom bol zameraný tento pobyt, ktorý sme zrealizovali v novembri 2014 v Turčianskych Tepliciach s počtom účastníkov 16.

Realizáciu pobytov finančne podporilo Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Reset 2014 – počítačový tábor pre mládež so zrakovým postihnutím

Na prelome júla a augusta sme usporiadali už šiesty ročník počítačového tábora pre mládež so zrakovým postihnutím Reset. Na účastníkov tábora čakalo množstvo workshopov, na ktorých sa mohli zdokonaliť v ovládaní najnovších informačných technológií – práca s operačným systémom Android, iOS, NVDA (bezplatný čítač obrazovky), telefonovanie cez internet, práca so zvukom a ďalšie. Reset sa už tradične konal v hoteli Magura neďaleko obce Ždiar v Belianskych Tatrách. Účastníkom tábora bolo po odbornej a organizačnej stránke k dispozícii 5 lektorov a 5 dobrovoľníkov. Za podporu tábora ďakujeme Nadačnému fondu Telekom a Nadačnému fondu Dell, oba pôsobia pri Nadácii Pontis.

Umelecké múzy roku 2014

Ľudia so zrakovým postihnutím majú k umeniu blízko. Dôkazom toho je neustály dopyt po umeleckých aktivitách, ktoré pre nevidiacich a slabozrakých každoročne pripravujeme. So svojou tvorbou sa dokonca vedia veľmi dobre presadiť aj v konkurencii tvorcov zo zahraničia.

Súťaž braillovských esejí

Na jar vyhlásila Európska únia nevidiacich v spolupráci so spoločnosťou Onkyo Corporation a Braille Mainichi 8. ročník Súťaže braillovských esejí opäť so zámerom propagovať dôležitú úlohu Braillovho písma pri prístupe nevidiacich k informáciám a pri ich sociálnej inklúzii. Ôsmy ročník bol pre slovenských účastníkov európskeho kola súťaže mimoriadne úspešný. V konkurencii 62 esejistov z 21 krajín dosiahli hneď na dve ocenenia. Josef Zbranek z Nitry získal 2. miesto s vtipnou esejou Bruška na brušku a Banskobystričan Jaroslav Bohovič obsadil v juniorskej kategórii so svojou esejou Život s Braillovým písmom 3. miesto.

Cesta svetla 2014

Fotografická súťaž Cesta svetla je už tradičnou umeleckou aktivitou ÚNSS. V roku 2014 sme zrealizovali už jej jedenásty ročník. Súťaž je otvorená každému bez obmedzenia a jej cieľom je prostredníctvom fotografií priblížiť verejnosti problematiku zrakového postihnutia. Na jednej strane samotným fotografom cez ich umelecké vnímanie a vytváranie vzťahu k zobrazovanému subjektu a na strane druhej priblížiť túto problematiku i širšej verejnosti prostredníctvom výstav najlepších prác zorganizovaných po vyhodnotení súťaže v priebehu nasledujúceho kalendárneho roka.

V roku 2014 sa do súťaže prihlásilo 22 fotografov, ktorí zaslali spolu 82 súťažných snímok. V priebehu roka sa uskutočnilo 13 výstav vybraných fotografií. Realizáciu tohto projektu finančne podporilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Svetlo oslavuje 10 rokov svojej existencie

Výtvarná skupina Svetlo si v roku 2014 pripomenula už desiate výročie svojho založenia. Skupinu tvoria ľudia so zrakovým postihnutím. Stretávajú sa dvakrát do mesiaca v priestoroch Krajského strediska Bratislava pod vedením sochára Martina Dzureka. Pracujú s rôznymi materiálmi: hlinou, modulitom, plastelínou, ale i s vodovými či prstovými farbami a farbami na sklo. Svetlo má za sebou už niekoľko úspešných výstav. V roku 2014 vystavovali jeho členovia okrem iného na pôde Slovenského inštitútu v Poľsku.

Keď Matej Hrebenda išiel krajinou

17. ročník celoslovenskej prehliadky nevidiacich a slabozrakých recitátorov a literárnych tvorcov Dni Mateja Hrebendu sa uskutočnil na sklonku roka v Bratislave. Partnermi podujatia boli Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči a Národné osvetové centrum v Bratislave. Do prehliadky sa zapojilo 32 milovníkov umeleckého slova.

Celý trojdňový program, s výnimkou exkurzie do novej budovy Slovenského národného divadla, sa konal v priestoroch Základnej školy pre slabozrakých a nevidiacich v Bratislave. Súťažné vystúpenia a semináre s rozbormi prednesov a autorských prác účastníkom spríjemnili dvaja hostia. Prvým bol herec a načítavateľ zvukových kníh pre nevidiacich Alfréd Swan. Beseda s ním bola doplnená ukážkami zvukových kníh, ktoré majster načítal. Protagonistom druhého stretnutia bol spisovateľ Silvester Lavrík, jeho autorské čítanie z knihy Zu nieslo názov Ja sa potme nebojím.

Vyvrcholením prehliadky bol slávnostný galavečer, na ktorom organizátori vyhlásili výsledky a odovzdali diplomy s cenami. V programe sa predstavili najúspešnejší recitátori, prečítané boli najlepšie práce autorskej tvorby. Ozdobou bolo predstavenie divadielka žiakov ZŠI pre nevidiacich v Levoči Keď Matej Hrebenda išiel krajinou. Hudobnými hosťami večera boli interpreti so zrakovým postihnutím - speváčka a členka Bratislavskej komornej opery Kristína Snopková, ktorú na klavíri sprevádzali Ondrej Rosík a Peter Zbranek. Vlastnú piesňovú tvorbu predstavila i hudobníčka Viera Petrovčinová. Na záver programu Karol Trnka, aktívny tvorca filmových audiokomentárov pre nevidiacich, účastníkom premietol animovanú rozprávku Transilvánski dravci, absolventský film nepočujúcej animátorky Júlie Koleňákovej. Hudbu k filmu zložil účastník prehliadky Ondrej Rosík.

Dni Mateja Hrebendu zaznamenali zvýšený záujem recitátorov, najmä dospelých. Potešiteľný je záujem mladých recitátorov, 8 z nich bolo vo veku 22 až 33 rokov. Podujatie motivuje zrakovo postihnutých recitátorov k účasti na renomovaných prehliadkach. Ľudmila Šišáková z Nitry sa stala víťazkou krajského kola prehliadky Vansovej Lomnička, v banskobystrickom finále skončila na 2. mieste.

Víťazi jednotlivých kategórií

Recitácia:

Prednes poézie detí – Katarína Chudá, ZŠ Bratislava

Prednes prózy detí – Maxmilián Kutliak, ZŠ Levoča

Prednes poézie dospelých – Zuzana Rojíková, Očová, Ondrej Rosík, Jasenie

Prednes prózy dospelých – Zuzana Rojíková, Michal Herceg, Trakovice

Prednes poézie seniorov – Ľudmila Šišáková, Nitra

Autorská tvorba:

Poézia – Želmíra Zemčáková, Levoča

Próza – Andrej Lorinc, Michalovce

Vybrané práce ÚNSS vydala v autorskom zborníku Dní Mateja Hrebendu 2014.

Akcia bola zorganizovaná vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

Deň bielej palice s prekvapujúcim výsledkom

V spolupráci s Prezídiom Policajného zboru SR sme na stredu 15. októbra pripravili pri príležitosti Svetového dňa bielej palice 5. ročník dopravno-výchovnej akcie Deň bielej palice. V čase od 09.00 h do 12.00 h v 49 mestách na 65 priechodoch pre chodcov signalizovali figuranti s bielou palicou vôľu prejsť na opačnú stranu vozovky. Cieľom akcie nie je pokutovať, ale upozorniť vodičov na chodcov so zrakovým postihnutím. Bezpečný pohyb s bielou palicou je pre nevidiaceho jedným z atribútov jeho slobody a nezávislosti. Je dôležité, aby verejnosť vnímala ľudí s bielou palicou ako prirodzenú súčasť dopravy i verejného priestoru.

Niekoľko desiatok metrov za priechodom bola pristavená policajná hliadka. Vodičov, ktorí nevidiacemu chodcovi nedali prednosť, poučila o priestupku a odovzdala im informačný leták s vysvetlením významu a funkcie bielej palice. Vodiči, ktorí chodcovi zastavili, dostali od dobrovoľníkov ÚNSS darček - osviežovač vzduchu do auta s motívom Dňa bielej palice.

Vyhodnotenie akcie prinieslo pozitívne prekvapujúci výsledok – na priechodoch pre chodcov nezastavilo nevidiacim figurantom v priemere 14,71 % vozidiel, čo je výrazne nižšie výsledné percento ako v predchádzajúcich ročníkoch akcie. Ďalšia zmena nastala pri porovnaní výsledku v jednotlivých regiónoch. Najmenej ohľaduplní k nevidiacim chodcom boli vodiči v Banskobystrickom kraji (20,75 %). V roku 2014 tak po prvý raz v tomto nelichotivom porovnaní triumfoval iný kraj než Bratislavský. Naopak, najväčšiu mieru zodpovednosti prejavili vodiči Nitrianskeho kraja, nevidiaceho tu cez priechod nepustilo iba 7,65 % vodičov.

Dopravno-výchovná akcia, ktorú podporila Nadácia Allianz, sa uskutočnila pod záštitou ministra vnútra Roberta Kaliňáka. Organizovaním Dňa bielej palice napĺňa ÚNSS svoj záväzok vyplývajúci z Európskej charty bezpečnosti na cestách, ktorá zaväzuje signatárov zvyšovať bezpečnosť na cestách.

Biela pastelka pomáha už 13 rokov

V stredu 24. septembra 2014 vykročili dobrovoľníci verejnej zbierky Biela pastelka do ulíc 288 slovenských miest a obcí. Na podporu nevidiacich a slabozrakých ľudí tak urobili trinásty raz a podarilo sa im vyzbierať 92 442,47 €, čo je historicky najvyšší výnos hlavného zbierkového dňa.

Do hlavného dňa zbierky sa na celom Slovensku zapojil rekordný počet takmer 3 700 dobrovoľníkov s pokladničkami, ktorí jednoeurové príspevky odmenili spinkou s vyobrazením bielej pastelky. Verejnosť mohla do zbierky prispieť tiež zaslaním SMS správy v hodnote 2 € alebo ľubovoľným vkladom na bankový účet, a to až do konca roka 2014.

Informačné stánky, ktoré počas hlavného zbierkového dňa nechýbali v Bratislave, Banskej Bystrici, Prešove, Poprade, Humennom, Nitre, Košiciach, Trnave, Čadci a Martine, priblížili návštevníkom činnosť Únie, kompenzačné pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých i možnosti prevencie. V Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach si návštevníci infostánkov ÚNSS mohli nechať bezplatne vyšetriť zrak Fundus kamerou. Vyšetrenie pomáha odhaliť vekom podmienenú degeneráciu makuly, ktorá je najčastejšou príčinou straty zraku vo vyššom veku. V centre hlavného mesta ľudí bavil i koncert Bielej pastelky s bohatým hudobným programom.

Zbierku sme v roku 2014 rozšírili o spoluprácu so Železnicami Slovenskej republiky, ktoré do zbierkovej akcie zapojili desiatky staníc na celom Slovensku. Na najpopulárnejšej sociálnej sieti Facebook sme pripravili aplikáciu Braillov prekladač, ktorý zaujímavou formou prevádzal mená užívateľov do Braillovho písma. Prvýkrát boli v spolupráci s hercom a podporovateľom Bielej pastelky Mariánom Geišbergom nahraté popri tradičných propagačných spotoch aj spoty špeciálne určené pre mestá, obce a školy zapojené do verejnej zbierky.

Celkový výnos zbierky v roku 2014 dosiahol čiastku 107 906,60 €, z toho čistý výnos predstavoval sumu 80 929,95 €. K vyzbieranej čiastke prispeli i návštevníci webového portálu kníhkupectva Eurobooks a prvýkrát tiež používatelia služby VIAMO a respondenti Slovenského národného panela. Celkovo počas trinástich ročníkov zbierky sa podarilo vyzbierať už 1 014 439,35 €. Aj vďaka tomu môžeme dlhodobo poskytovať bezplatné sociálne služby nevidiacim a slabozrakým ľuďom v poradenských miestach na celom Slovensku.

Na OKAmih našimi očami

Aj v roku 2014 sme oslovili verejnosť s možnosťou pozrieť sa na svet očami ľudí so zrakovým postihnutím. OKAmih - časopis nevidiacich pre vidiacich – vložený v týždenníku Život vyšiel v septembri s podporou Ministerstva kultúry SR. Posolstvom časopisu je vytvoriť reálny obraz o nevidiacich a slabozrakých, ich voľnočasových aktivitách, ale i dosiahnutých výsledkoch tých, ktorí svojimi nevšednými výkonmi vyrážajú okoliu dych.

Tretí ročník OKAmihu priniesol zaujímavé príbehy ľudí so zrakovým postihnutím. Prakticky nevidiaca etnologička Veronika Chudjaková z Lučenca ukázala, ako možno rozdávať radosť prostredníctvom remeselného dotyku drôtu, papiera či hodvábu. Herci divadla Zrakáč hovorili o hľadaní sa na javisku i v živote, nevidiaca sochárka Marianna Machalová Jánošíková zasa o tom, že hlina jej vonia dažďom. Veria ľudia so zrakovým postihnutím v zázračné uzdravenia? Ich odpovede a ešte mnoho ďalších zaujímavostí priniesol časopis OKAmih na jeseň 2014.

Prečo sú dôležité preventívne skríningové vyšetrenia v materských školách, čo je to autorefraktometer a prečo ambasádorka projektu Zdravé oči už v škôlke, moderátorka Aneta Parišková považuje odhaľovanie zrakových porúch v skorom detskom veku za dôležité? Aj o tom sa hovorilo v OKAmihu. Členmi tvorivého kolektívu redakcie sú podpredseda ÚNSS Josef Zbranek, manažérka pre fundraising Ivana Potočňáková a manažér pre PR Stanislav Sokol. Odborným okom na proces vzniku každého čísla dozerá redakčná rada v zložení: predseda ÚNSS Branislav Mamojka, redaktor TV Markíza Patrik Herman, redaktorka denníka SME HalkaTytykalová, oftalmologička Erika Vodrážková, mediátorka Ida Želinská a spisovateľ Silvester Lavrík.

Aktivity na našu podporu

Štvornohé oči

Od roku 2004 organizujeme verejnú zbierku Štvornohé oči na podporu chovu, výchovy, výcviku vodiacich psov a prípravu nevidiacich klientov na prácu s vodiacim psom. Prispieť do zbierky možno vhodením ľubovoľnej čiastky do pokladnice – makety vodiaceho psa, ktoré sú rozmiestnené zväčša v nákupných centrách po celom Slovensku. V roku 2014 sme zbierali do 55 pokladníc, výsledkom je hrubý výnos 20 037,96 €, čo je najvyšší výnos v histórii zbierky. Čistý výnos zbierky predstavuje sumu 17 296,30 €. Kvôli účinnosti nového Zákona o verejných zbierkach od 1. júla 2014 bola zbierka Štvornohé oči rozdelená v priebehu roka do dvoch fáz. Oficiálnymi partnermi zbierky v roku 2014 boli obchodný reťazec BILLA a spoločnosť OLEJÁR, vďaka ktorým prebiehala i výmena staršieho typu pokladníc, plyšovej makety vodiaceho psa, za nové estetickejšie pokladnice. Verejnosť sa tak mohla stretnúť už i s laminátovou maketou psa, ktorý spolu s dvomi šteniatkami sedí na pokladnici. Tieto makety postupne nahrádzajú starší typ z plyšu, čím pokračujeme v revitalizácii zbierky.

Naše Mesto 2014

V piatok 13. júna sme sa spolu s takmer dvomi desiatkami dobrovoľníkov stali súčasťou najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva v strednej Európe – Naše Mesto. Zapojilo sa doňho dohromady zhruba 6 500 dobrovoľníkov. Našu organizáciu si ako cieľ svojej práce vybrali zamestnanci firiem ČSOB, IBM, Johnson Controls, Západoslovenská energetika a jedna dobrovoľníčka k nám prišla z radov verejnosti. Našim pomocníkom sme sa na úvod predstavili. Potom sme sa spoločne presunuli za jednotlivými aktivitami. Najväčšia skupina dobrovoľníkov sa sústredila v záhrade. Ďalší pracovný tím sa podujal poumývať okná a tretia skupina – dvojica dobrovoľníčok sa pustila do kontaktovania škôl, ktoré oslovujeme pre spoluprácu na verejnej zbierke Biela pastelka.

Pomoc dobrovoľníkov bola pre nás dôležitá. Skrášlili prostredie, v ktorom poskytujeme služby klientom, vytvárame priestor pre aktivity členov a v ktorom ako zamestnanci každodenne pracujeme.

Posilnenie aktivít v teréne

Spoločnosť Autoprofit Galanta nám v júni odovzdala do dvojročného bezplatného prenájmu osobný automobil Volkswagen Jetta a stala sa partnerom verejnej zbierky Biela pastelka, projektu Zdravé oči už v škôlke a hlavným partnerom Dňa bielej palice. Automobil využívame na skvalitnenie našich služieb a realizovaných projektov.

Kampaň na dve percentá

Začiatok roka patril kampani na podporu získavania 2 % z dane. Na možnosť venovať percentá zo zaplatenej dane sme upozorňovali na webovej stránke www.unss.sk i na facebooku a v mailing listoch, potenciálnych darcov spomedzi podnikateľov sme oslovovali aj individuálnymi žiadosťami.

Projekty nám prinášajú rozvoj

Vydávanie časopisov pre ľudí so zrakovým postihnutím

ÚNSS už niekoľko desaťročí zabezpečuje vydávanie časopisov pre nevidiacich a slabozrakých vo vhodných formátoch: zväčšenej čiernotlači, Braillovom písme a audioformáte. V roku 2014 sme vydávali tieto časopisy:

- Priezor - zväčšená čiernotlač
- Nový život - braillovská tlač
- Vierka - braillovská tlač
- Rozhľady - audioformát
- Dúha - zväčšená čiernotlač a braillovská tlač
- braillovský kalendár na rok 2015

Vydávanie časopisov je realizované v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči a je spolufinancované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Konferencia o sprístupňovaní kultúry nevidiacim a slabozrakým osobám

Konferencia pod názvom Kvalifikované sprístupňovanie kultúrnych inštitúcií a podujatí osobám so zrakovým postihnutím – prostriedok ich spoločenského začleňovania a informovanosti sa konala v decembri 2014 v Bratislave. Podujatie zamerané na sprostredkovanie a nácvik praktických zručností a vedomostí potrebných pri sprístupňovaní kultúrnych objektov a akcií ľuďom so zrakovým postihnutím bolo už piatou aktivitou zo série konferencií venovaných sprístupňovaniu kultúry osobám so zrakovým postihnutím.

Hlavnou témou konferencie bolo predstavenie vhodných postupov, metód a foriem sprístupňovania expozícií a exponátov pre ľudí so zrakovým postihnutím v praktickej rovine. Účastníci mali možnosť oboznámiť sa s možnosťami 3D tlače, s jej technickou náročnosťou, výhodami a príslušnými technológiami. Okrem toho si prakticky vyskúšali prípravu audiokomentára a tvorbu zrozumiteľného textu pre ľudí so zrakovým postihnutím. Jednotliví spíkri prezentovali metódy a postupy, ktoré možno využiť v praxi.

Konferencie sa zúčastnilo 52 osôb vrátane účastníkov z Česka a Maďarska. Realizáciu podujatia finančne podporilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Piata európska psychologická konferencia

V spolupráci s Katedrou psychológie a patopsychológie Pedagogickej fakulty UK v Bratislave a pod koordináciou Rady pre vzdelávanie ľudí so zrakovým postihnutím (ICEVI) sme pripravili Piatu európsku konferenciu zameranú na psychológiu osôb so zrakovým postihnutím (5th European Conference on Psychology and Visual Impairment - ECPVI 2014). Konferencia sa konala 20. a 21. novembra v Bratislave. Určená bola pre všetkých odborníkov pomáhajúcich profesií i výskumníkov so záujmom o psychosociálne aspekty zrakového postihnutia. Skúsenosti si počas konferencie vymenilo vyše 70 účastníkov z 20 krajín. V rámci programu sa objavili príspevky z oblasti psychologickej intervencie a odbornej podpory jednotlivcov s rôznym stupňom a dobou vzniku zrakového postihnutia. Na konferencii vystúpili aj poprední psychológovia: Ladislav Timulák, Slovák pôsobiaci na Trinity College v Dubline, a Ruth van Nispen zastupujúca Inštitút výskumu starostlivosti o zdravie v Amsterdame.

Odhaľovanie silných stránok ľudí s postihnutím – v projekte TEC

Hlavným cieľom medzinárodného projektu TEC (Nástroje na hodnotenie kompetencií ľudí so špeciálnymi potrebami v súlade s MKF), ktorý sme v roku 2014 ukončili, bolo na základe Medzinárodnej klasifikácie funkčnej schopnosti, dizability a zdravia – MKF (angl. International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF) rozvíjať inovatívne a efektívne nástroje umožňujúce umiestňovanie na pracovnom trhu a vyhodnocovanie kompetencií dospelých ľudí s postihnutím. Klasifikácia MKF je dobre prispôsobiteľná na systém hodnotenia kompetencií aplikovaný v rôznych krajinách, keďže popisuje postihnutie prostredníctvom štandardného integrovaného jazyka umožňujúceho komunikáciu medzi jej užívateľmi na celosvetovej úrovni.

Úlohou medzinárodného partnerstva bolo cez jednotný prístup a analýzy existujúcich metód v konkrétnych krajinách vytvoriť nástroj hodnotenia a posudzovania, ktorý presadzuje rovnaké zaobchádzanie, redukovať diskrimináciu a uprednostňovať sociálne a pracovné začlenenie ľudí so špeciálnymi potrebami. Projekt TEC (Tools for evaluation of competence of people with special needs in line with ICF) bol realizovaný s finančnou podporou Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre vzdelávanie a kultúru v rámci Programu celoživotného vzdelávania.

Aktívne učenie sa seniorov so zrakovým postihnutím

Záverečnou konferenciou realizovanou v októbri 2014 v Bratislave sme ukončili medzinárodný projekt s názvom VISAL (angl. Visually Impaired Seniors Active Learning), na ktorom spolupracovali organizácie ľudí so zrakovým postihnutím zo šiestich európskych krajín (Francúzsko, Veľká Británia, Holandsko, Rakúsko, Chorvátsko, Slovensko). Cieľom tohto projektu bolo vytvorenie a realizácia sústavy neformálneho vzdelávania zameraného špecificky na posilnenie sociálno-komunikačných kompetencií, podporu sebavedomia a motivácie seniorov so zrakovým postihnutím pre ďalšiu aktívnu angažovanosť v spoločnosti.

V rámci projektu boli vyškolení odborní pracovníci, ktorí následne rozvíjali a realizovali vzdelávacie aktivity pre nevidiacich a slabozrakých starších ľudí – členov a klientov ÚNSS. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre vzdelávanie a kultúru v rámci Programu celoživotného vzdelávania.

Socia – Lienka pomoci

S pribúdajúcim vekom často dochádza ku vzniku vážnejších zdravotných problémov, ktoré sa neraz prejavujú aj postupným zhoršovaním zraku. Vzhľadom na zníženú mobilitu a závažné oslabenie zraku starších osôb prebieha väčšina poradenskej práce a sociálnej rehabilitácie poskytovanej prostredníctvom ÚNSS terénnou formou, teda v prirodzenom prostredí klienta. V rámci poradenskej činnosti je dlhodobo jedným z najvyhľadávanejších typov služieb poradenstvo pri výbere optických pomôcok.

Zámerom tohto projektu bolo zvýšiť kvalitu poskytovaných terénnych sociálnych služieb pre seniorov prostredníctvom dovybavenia krajských stredísk ÚNSS sadou najpoužívanejších optických pomôcok, ktoré sa vplyvom ich častého používania najviac opotrebúvajú. Vďaka programu Lienka pomoci sa nám podarilo zabezpečiť tri sady optických pomôcok a tri transportné kufre na optické pomôcky využívané pri terénnej práci pre naše strediská – Krajské stredisko ÚNSS Košice, Krajské stredisko ÚNSS Trnava a Krajské stredisko ÚNSS Žilina.

Zaostrime na seniorov!

Koncom marca sme usporiadali záverečný seminár a tlačovú konferenciu k projektu Zaostrime na seniorov!, ktorého cieľom bolo implementovať do práce zariadení pre seniorov a seniorských klubov jednoduché nástroje na orientačné vyšetrenie zraku. Tieto nástroje môžu indikovať zhoršujúcu sa funkciu očí a potrebu vyšetrenia u oftalmológa. Vďaka podpore spoločnosti Bayer, spol. s r.o. sme ešte počas roka 2013 zrealizovali v rôznych mestách Slovenska 15 seminárov, na ktorých sa zúčastnilo 341 odborníkov a dobrovoľníkov pracujúcich s ľuďmi v seniorskom veku.

Zdravé oči už v škôlke

Za tajuplným názvom sa skrýva celoslovenský projekt zameraný na preventívne merania zraku detí v materských školách. Skríningové merania detí vo veku 3 – 6 rokov realizujeme bezdotykovo autorefraktometrom, ktorý dokáže s vysokou mierou spoľahlivosti odhaliť existujúce alebo začínajúce vývinové poruchy zraku detí. Nebyť tejto prevencie, astigmatizmus, tupozrakosť či škuľavosť by očný lekár u detí odhalil až v školskom veku.

Začiatkom roka 2014 sme vo vybraných mestách spustili pilotnú fázu projektu, v máji sme jeho realizáciu rozšírili do všetkých regiónov Slovenska vďaka nákupu nových meracích prístrojov - autorefraktometrov, na ktoré prispeli naši projektoví partneri. V minulom roku sme navštívili celkom 51 miest a obcí, 132 materských škôl a odmerali zrakové parametre 7 606 deťom. Takmer pätina všetkých detí (1 472) dostala odporúčanie na návštevu detského očného lekára.

Kraj	**Počet vyšetrených detí**	**Počet MŠ**	**Počet miest a obcí v kraji**
Bratislavský kraj	1564	34	7
Banskobystrický kraj	1312	19	6
Nitriansky kraj	597	12	10
Košický kraj	1412	16	11
Žilinský kraj	964	19	4
Trenčiansky kraj	340	7	2
Prešovský kraj	843	11	3
Trnavský kraj	574	14	8
SPOLU	**7606**	**132**	**51**

Prevencia a skríning je v prípade očných ochorení a refrakčných chýb najdôležitejším prvkom kvalitnej odbornej starostlivosti. Zabezpečenie včasnej intervencie očným lekárom môže zabrániť rozsiahlemu poškodeniu zraku vo vyššom veku. Projekt sme v roku 2014 spustili vďaka výťažku 5. Večera dobra výtvarníčky Gordany Turuk a podpore ďalších partnerov. Odbornou garantkou projektu je hlavná odborníčka pre oftalmológiu Ministerstva zdravotníctva SR Marta Ondrejková. Ambasádorkou zasa moderátorka Aneta Parišková, matka 3 detí v predškolskom veku.

Na tento druh preventívnej práce neexistuje priama štátna alebo samosprávna podpora, grantové možnosti inštitucionálnej pomoci sú obmedzené. Je preto snahou ÚNSS zabezpečiť podporu partnerov vo všetkých regiónoch Slovenska tak, aby s ich pomocou mali deti skutočne zdravé oči už v škôlke.

CETIS stráži technickú úroveň

Centrum technických a informačných služieb (CETIS) je špecializované pracovisko Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorého poslaním je technická podpora vzdelávania, zamestnávania a nezávislého života ľudí so zrakovým postihnutím. Ide najmä o podporu pomocou sprístupňovania informácií, informačných a komunikačných technológií a rozvoja schopností nevidiacich a slabozrakých ľudí potrebných na ich využívanie. CETIS rozvíja:

- poradenstvo zamerané na optimálny výber kompenzačných pomôcok, ich efektívne využívanie a na súvisiace úpravy domáceho a pracovného prostredia
- poradenstvo pre využívanie Braillovho písma, jeho tlač, tvorbu reliéfnej grafiky a prepis dokumentov do Braillovho písma
- poradenstvo zamerané na tvorbu prístupných webových stránok a elektronických dokumentov a ich sprístupňovanie ľuďom so zrakovým postihnutím
- používateľské kurzy pre prácu s kompenzačnou výpočtovou technikou, školenie a poradenstvo pre inštruktorov a učiteľov

- pripomienkovanie súvisiacej legislatívy a ďalšiu expertíznu činnosť
- spoluprácu s výrobcami kompenzačnej techniky na vývoji, testovaní a lokalizácii pre slovenské jazykové prostredie
- šírenie informácií o kompenzačných pomôckach a o možnostiach ich využívania v každodennom živote, pri štúdiu, v zamestnaní a poskytovaní služieb

Počítačové kurzy

V roku 2014 inštruktori IT vyškolili 25 klientov počítačových kurzov. Prevažná väčšina kurzov sa týkala výučby základov práce s počítačom s asistenčnou technológiou JAWS, ktorá je určená pre nevidiacich klientov. Klientov sme učili pracovať aj s programom MaGIC, ktorý zväčšuje časť obrazovky počítača a je určený pre slabozrakých používateľov. Okrem základných kurzov sme poskytli aj kurz základov tvorby webových stránok.

Sprístupňovanie internetových stránok

Intenzívne sme sa venovali poradenstvu pre sprístupňovanie webových stránok a informácií na internete. Pravidelne vykonávame audity prístupnosti internetových sídiel verejnej správy, samosprávy a privátneho sektora pre Ministerstvo financií SR, ktoré sleduje túto úlohu v rámci informatizácie spoločnosti. Tradične vyhodnocujeme prístupnosť webových sídiel samosprávy pre súťaž Zlatý erb, v roku 2014 ich bolo 81. Súťaž má mimoriadny motivačný vplyv, čo sa prejavuje systematickým zvyšovaním úrovne prístupnosti webových sídiel samosprávnych krajov, miest a obcí. Menej úspešní sme boli pri presadzovaní prístupnosti elektronického občianskeho preukazu, ktorý by mohol byť mimoriadnym prínosom pre samostatnosť nevidiacich ľudí pri komunikácii s verejnou správou.

Braillovo písmo

Už sedem rokov systematicky poskytujeme farmaceutickým firmám poradenstvo pre popisovanie liekov Braillovým písmom. Túto povinnosť im ukladá zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení neskorších predpisov. V roku 2014 sme vystavili 33 protokolov o prepise. Spolupracovali sme na vzniku popisu bronzového modelu

historického centra Trnavy alebo na popise exponátov Malokarpatského múzea v Pezinku.

Sprístupňovanie informácií nielen nevidiacim a slabozrakým ľuďom

V roku 2014 sme pokračovali v šírení pravidiel tvorby elektronických a tlačených dokumentov tak, aby boli prístupné nielen nevidiacim a slabozrakým ľuďom, ale všetkým, ktorí by mohli mať problémy s ich čítaním aj v dôsledku oslabenia zraku súvisiaceho s vekom.

Osveta je nevyhnutná

Osvetu o technických možnostiach prekonávania dôsledkov ťažkého zrakového postihnutia šírime prostredníctvom výstav, seminárov a konferencií, napr. sériou konferencií o sprístupňovaní kultúry osobám so zrakovým postihnutím. Záujem o tieto služby výrazne presahuje naše možnosti limitované najmä dostupnými zdrojmi financovania.

Odstraňovanie bariér – učíme, ako to robiť správne

Bariéry dokážu ľuďom so zrakovým postihnutím riadne znepríjemniť život. Aj v tejto oblasti je najlepšou cestou prevencia - upozorňujeme na nevyhnutnosť ich odstraňovania a učíme, ako to robiť správne. Základným predpokladom na nápravu je správne pochopenie a ochota spolupracovať. Poradenstvo pre odborníkov pri zapracovávaní debarierizačných požiadaviek do architektonických návrhov a projektov i pri realizácii stavby sú naším vkladom do procesu debarierizácie verejného priestoru. V roku 2014 sme sa zúčastnili na 55 kolaudáciách, vypracovali sme 261 stanovísk k územnému a stavebnému konaniu. Z posudzovaných projektov patrili k nosným rekonštrukcie železničných staníc v Myjave, Starej Turej, Bratislave (ŽsT Predmestie), Trenčianskej Teplej, Trnave a Nových Zámkoch či novootvorené nákupné centrum BORY Mall v Lamačskej bráne, kde bolo ozvučených 28 eskalátorov alebo rekonštrukcia električkovej trate v Bratislave – Dúbravke.

Dôležitým nástrojom osvety v oblasti debarierizácie sú semináre venované identifikácii architektonických bariér, teoretickým východiskám opatrení, praktickým a najčastejším chybám a nedostatkom v aplikácii debarierizačných opatrení. Venujeme sa metodickej činnosti, ktorej

ťažiskom je vytváranie zrozumiteľného a prehľadného výkladu Vyhlášky 532/2002. Medzi najúspešnejšie vystúpenia patrí účasť s dvomi príspevkami na workshope s témou bezbariérovej verejnej dopravy v rámci projektu POSTA organizovaného Dopravnou fakultou Univerzity Jana Pergnera v Pardubiciach, ďalej účasť na seminároch v rámci projektov IBAR podávaných UK a STU na debarierizáciu objektov univerzít.

V roku 2014 sme sa v rámci legislatívnej činnosti podieľali na pripomienkovaní pripravovaného návrhu stavebného zákona. Vzniesli sme zásadné pripomienky z hľadiska potrieb univerzálneho dizajnu – všeobecnej prístupnosti stavieb pre všetky skupiny obyvateľstva a systému zabezpečenia kontroly ich aplikácie v projektovej i realizačnej fáze výstavby prostredníctvom inštitútu odborne spôsobilých inžinierov.

Škola úspešná s vlastným chovom

Jedným z hlavných cieľov Výcvikovej školy pre vodiacich psov je pomoc pri integrácii ľudí so zrakovým postihnutím prostredníctvom vodiaceho psa so špeciálnym výcvikom.

Výcviková škola bola založená v roku 1995 a v roku 2014 ešte fungovala ako jedno z oddelení ÚNSS. Zakladateľom bol Imrich Bartalos, hudobný a špeciálny pedagóg, sám používateľ vodiaceho psa. VŠVP je, ako jediná z organizácií zaoberajúcich sa výcvikom vodiacich psov na Slovensku, členom Medzinárodnej federácie škôl pre výcvik vodiacich psov (www.igdf.org.uk). Federácia združuje desiatky škôl z celého sveta, kontroluje a zároveň zaručuje kvalitu ich činnosti podľa medzinárodných štandardov. VŠVP má v súčasnosti kompletný program pozostávajúci z:

- vlastného účelového chovu
- výchovy prostredníctvom dobrovoľníkov, ktorí počas 10 mesiacov učia šteňatá základné návyky a vzťahu k človeku
- výcviku vodiacich psov – profesionálni tréneri za 6-8 mesiacov naučia psa špeciálne zručnosti na vodenie nevidiaceho
- servisu klientom pracujúcim s vodiacim psom od zaškolenia nového používateľa až po riešenie akýchkoľvek problémov počas pracovného života vodiaceho psa

- vývoja tyflokynologických pomôcok, teda špeciálnych postrojov a vodičov pre vodiacich psov a postrojov pre mladých psov vo výchove

Počas roka 2014 zároveň začalo aktívne fungovať občianske združenie Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy (VŠVAP), ktoré sa od roka 2015 stáva nástupcom bývalého oddelenia ÚNSS s rovnakým cieľom, programom aj personálnym obsadením. ÚNSS naďalej poskytuje VŠVAP priestory, obe organizácie budú spolupracovať pri napĺňaní potrieb nevidiacich klientov.

Dva vrhy z vlastnej chovnej stanice

V roku 2014 sa v chovnej stanici Lion‘s Club Bratislava Pressburg narodili dva vrhy. Sučka Mia priviedla na svet v marci vrh „K“ so 4 šteňatami. Pribudlo k nim ďalších 5 šteniat kúpených z chovných staníc v Českej republike – Pod Chosňom a Ze Smolinky. Chovná sučka Iffi porodila ďalších 8 šteniatok – vrh „L“. V novembri rodili 2 naše chovné sučky – Hanna so 6 šteniatkami vrhu „M“ a Mia s 8 šteniatkami vrhu „N“. Spolu nám v roku 2014 pribudlo do programu 31 šteniat a 1 chovná suka.

Štatistka výchovy a výcviku

Počet psov k 1. januáru 2014	19, z toho 2 chovné sučky
Získaní psi	32
Celkový počet psov v programe	51
Vyradení psi	8
Nové sučky zaradené do chovu	2
Odovzdaní psi	7
Počet psov k 31. decembru 2014	36, z toho 4 chovné sučky

Deň adoptívnych rodičov

Prostredníctvom projektu Adopcia ľudia finančne podporujú našu činnosť - virtuálne si adoptujú niektorého z našich psíkov. Adoptívni rodičia dostanú certifikát, fotografiu vybratého psíka a pravidelné informácie o jeho napredovaní. V roku 2014 mali opäť príležitosť stretnúť sa so „svojím“ psíkom aj osobne na už tradičnom Dni adoptívnych rodičov.

Prezentácie pre verejnosť

Letná čitáreň U červeného raka pod Michalskou bránou opäť privítala našich trénerov a ich štvornohých zverencov v rámci podujatia Bratislava pre všetkých 2014. Okrem informácií o fungovaní, programoch a projektoch VŠVP boli súčasťou prezentácie aj ukážky z výchovy a výcviku vodiaceho psa.

V decembri sme za zapojili do verejnej zbierky organizovanej Slovenskou humanitnou radou. Počas 4 predĺžených víkendov sme v priestoroch obchodného domu Tesco Lamač v našom stánku zbierali prostriedky na naše aktivity a informovali záujemcov o našej práci.

Nástenný kalendár

Nástenným kalendárom na rok 2015 sme chceli poďakovať našim vychovávateľom – dobrovoľníkom, ktorí sa starajú o šteniatka počas prvého roka ich života. Bez nároku na odmenu im zabezpečujú radostné detstvo, pestujú lásku k človeku, pripravujú im zaujímavé zážitky, vodia ich do veľkého sveta. Keď ich naučia základnú poslušnosť, zvládnu všetky detské choroby a pes dospeje, rozlúčia sa s ním, aby mohol postúpiť do tréningu a neskôr pomáhať nevidiacim ľuďom. Kalendárom tiež chceme poďakovať zamestnávateľom, ktorí našim vychovávateľom umožňujú nosiť si šteniatka do práce. Fotografie nafotil Ondrej Synak.

Spolupráca

Naďalej spolupracujeme s českým občianskym združením Mathilda, ktoré zabezpečuje reprodukciu a odchov šteniat budúcich vodiacich psov.

Počas roka 2014 sa našimi partnermi stali spoločnosti KIA Motors Sales Slovensko, ktorá podporuje jedno z našich šteniatok – Kiu a spoločnosť Billa, ktorá pod svoje krídla zobrala ďalšie šteniatko – Klevera. Náš dlhodobý partner DPD tento rok podporuje Liffi.

Finančná správa

I. Analýza majetku a zdrojov krytia majetku ÚNSS

Aktíva v €		**Účtovné obdobie 2014**	**Účtovné obdobie 2013**	**Medziročný rozdiel**
A.	Neobežný majetok	278 438	305 115	-26 677
1.	Dlhodobý nehmotný majetok			
2.	Dlhodobý hmotný majetok	271 799	298 476	-26 677
3.	Dlhodobý finančný majetok	6 639	6 639	0
B.	Obežný majetok	641 259	695 687	-54 428
1.	Zásoby	950	1 248	-298
2.	Dlhodobé pohľadávky	1 015	899	116
3.	Krátkodobé pohľadávky	134 412	150 639	-16 227
4.	Finančné účty	504 882	542 902	-38 020
C.	Prechodné účty aktív	18 884	12 758	6 126
Aktíva celkom (A+B+C)		**938 581**	**1 013 561**	**-74 980**

Neobežný majetok ÚNSS klesol počas roka 2014 o 26 677 € (vyraďovaním dlhodobého majetku obstaraného v predchádzajúcich rokoch). Obežný majetok klesol v roku 2014 oproti roku 2013 o 54 428 €. Najvýznamnejší vplyv na tento stav malo prevedenie finančného majetku

na občianske združenie Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy, ktoré vzniklo odčlenením pôvodného oddelenia ÚNSS.

Pasíva v €		**Účtovné obdobie 2014**	**Účtovné obdobie 2013**	**Medziročný rozdiel**
A.	Vlastné zdroje krytia majetku	595 693	703 284	-107 591
1.	Fondy organizácie a fondy tvorené zo zisku	1 018 072	1 018 270	-198
2.	Výsledok hospodárenia a nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých období	-422 378	-314 986	-107 392
B.	Cudzie zdroje	99 092	89 088	10 004
1.	Rezervy	19 393	22 914	-3 521
2.	Dlhodobé záväzky	1 707	2 275	-568
3.	Krátkodobé záväzky	77 722	62 960	14 762
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	270	940	-670
C.	Prechodné účty pasív	243 796	221 188	22 608
Aktíva celkom (A+B+C)		**938 581**	**1 013 561**	**-74 980**

Vlastné imanie ÚNSS sa v porovnaní s rokom 2013 znížilo o dosiahnutú stratu v roku 2014 vo výške 107 591 €. Prechodné účty pasív ÚNSS sa v roku 2014 oproti roku 2013 zvýšili o 22 608 €. Tento nárast bol spôsobený najmä vyššou úrovňou prijatého podielu 2% dane a tiež vyššieho výnosu verejných zbierok Biela pastelka a Štvornohé oči v roku 2014. Tieto finančné prostriedky budú použité v roku 2015.

II. Prehľad nákladov a výnosov ÚNSS

Náklady v €		**Účtovné obdobie 2014**	**Účtovné obdobie 2013**	**Medziročný rozdiel**
50	Spotreba materiálu a energie	88 690	95 124	-6 434
51	Služby	261 436	384 223	-122 787
52	Osobné náklady	461 813	524 616	-62 803
53	Dane a poplatky	2 263	2 894	-631
54	Ostatné náklady	112 417	7 029	105 387
55	Odpisy, predaný majetok, rezervy	39 315	49 977	-10 663
56	Poskytnuté príspevky	72 243	8 814	63 429
Náklady celkom		**1 038 177**	**1 072 677**	**-34 500**

Najvýznamnejšou položkou nákladov sú naďalej osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov), tvoria takmer polovicu všetkých nákladov ÚNSS. Významnou položkou ostatných nákladov v roku 2014 bola hodnota prevedeného hmotného a finančného majetku na novozaložené občianske združenie, ktoré bolo pôvodne oddelením ÚNSS – Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy. Táto transakcia mala najpodstatnejší vplyv aj na celkový výsledok hospodárenia za rok 2014.

Výnosy v €		**Účtovné obdobie 2014**	**Účtovné obdobie 2013**	**Medziročný rozdiel**
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	143 249	130 838	12 411
64	Ostatné výnosy	15 540	11 919	3 621
65	Tržby z finančných investícií, rezervy	18 779	13 589	5 190
66	Prijaté príspevky	418 488	481 360	-62 872
69	Dotácie	334 678	370 951	-36 273
Výnosy celkom		**930 735**	**1 008 658**	**-77 923**
Výsledok hospodárenia pred zdanením		-107 442	-64 020	-43 422
591	Daň z príjmov	149	2 175	-2 027
Výsledok hospodárenia po zdanení		-107 591	-66 196	-41 395

Najvýznamnejšia výnosová položka Prijaté príspevky bola v roku 2014 tvorená predovšetkým prijatými príspevkami z Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, príspevkami fyzických a právnických osôb (verejné zbierky a dary) a poukázanými 2% z daní z príjmu. V rámci dotácií sme prijali finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb od VÚC a na realizáciu projektov od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva kultúry SR.

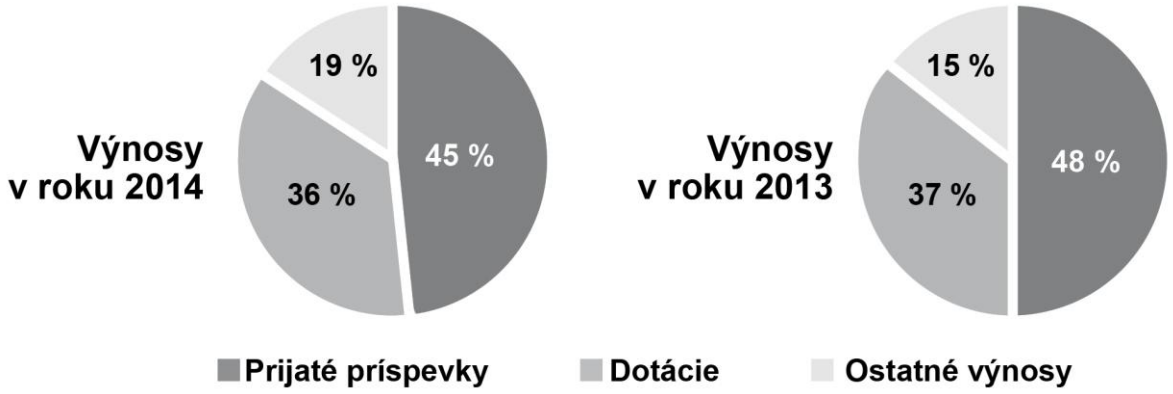

Podiel prijatých príspevkov a dotácií na celkových výnosoch ÚNSS stále dokazuje vysokú závislosť ÚNSS na týchto zdrojoch, v roku 2014 je to 81%.

Najvýznamnejšie prijaté príspevky a dotácie v roku 2014

(okrem verejných zbierok a poukázaných 2 % z daní z príjmu)

Príspevky a dary	**Finančný objem (v €)**
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	24 600
Ministerstvo kultúry SR	20 500
Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny	90 135
Banskobystrický samosprávny kraj	41 490
Košický samosprávny kraj	60 319
Bratislavský samosprávny kraj	24 895
Nitriansky samosprávny kraj	21 436
Prešovský samosprávny kraj	29 700
Trenčiansky samosprávny kraj	11 904
Trnavský samosprávny kraj	67 000
Žilinský samosprávny kraj	33 324
Príspevky od právnických osôb	70 500

III. Ekonomicky oprávnené náklady

V našich krajských strediskách sme v roku 2014 poskytli služby špecializovaného sociálneho poradenstva 2 299 klientom a služby sociálnej rehabilitácie 856 klientom. Celková výška ekonomicky oprávnených nákladov (EON) na ich poskytovanie bola

380 553,70 €. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva to predstavuje EON na jedného klienta vo výške 97,70 € a v rámci sociálnej rehabilitácie 182,30 € na jedného klienta.

Správa nezávislého audítora

z overovania účtovnej závierky pre vedenie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska so sídlom Bratislava, Sekulská 1, IČO 00683876 zapísanej v zložke MV SR pod č. VVS/1-909/90-32-10

Uskutočnila som audit priloženej účtovnej závierky občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2014, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k tomuto dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o účtovníctve"/ a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe môjho auditu. Audit som vykonala v súlade s medzinárodným audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získala primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora vrátane posúdenia rizík významnej nesprávností v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol vypracovať audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej

zahŕňa zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených orgánom spoločnosti, ako aj vyhodnotenie prezentácie účtovnej závierky.

Som presvedčená, že audítorské dôkazy, ktoré som získala, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre môj názor.

Názor

Podľa môjho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska k 31. decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Meno a priezvisko audítora: Ing. Viera Hoštáková

Číslo licencie: 443

Podpis audítora:

Dátum správy audítora: 31. marec 2015

Adresa audítora: Čsl. armády 33, 040 01 Košice

Poďakovanie

Ďakujeme štátnej správe

- Ministerstvo kultúry SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ďakujeme samospráve

- Banskobystrický samosprávny kraj
- Bratislavský samosprávny kraj
- Košický samosprávny kraj
- Nitriansky samosprávny kraj
- Prešovský samosprávny kraj
- Trenčiansky samosprávny kraj
- Trnavský samosprávny kraj
- Žilinský samosprávny kraj

Ďakujeme spolupracovníkom a podporovateľom

- Aliancia žien Slovenska
- Autoprofit Galanta
- Dachser
- dakujeme.sk
- darujme.sk
- Dell
- Dobrá krajina (darcovský portál Nadácie Pontis)
- Eset
- Európska komisia

- Európska únia nevidiacich
- Gordana Turuk
- Grifis
- humanisti.sk
- IMP Kontakt
- In Form Slovakia
- ludialudom.sk
- Mestská knižnica v Bratislave
- Microsoft Slovakia
- Motor-Presse Slovakia
- Nadačný fond Telekom
- Nadácia Allianz
- Nadácia ČSOB
- Nadácia na podporu sociálnych zmien SOCIA
- Nadácia Pontis
- Nadácia Slovenskej sporiteľne
- Nadácia Tatra banky
- Národné osvetové centrum
- Perkins School for the Blind(Watertown, Massachusetts)
- Policajný zbor SR
- Profesia
- SAAIC – Národná agentúra programu celoživotného vzdelávania
- Sagitta
- Skanska SK
- Slovak Telekom

- Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu
- Slovenské národné divadlo
- Slovenský národný panel
- Slovenský pacient
- Starion
- Svetová únia nevidiacich
- Tyflocomp
- VIAMO
- Zelená vlna SRo

Ďakujeme všetkým priaznivcom, podporovateľom a individuálnym darcom.

Ďakujeme partnerom verejnej zbierky Biela pastelka

Generálny partner

- Novartis Slovakia

Hlavní partneri

- Model Obaly
- Rozhlas a televízia Slovenska
- Visual Communication

Mobilní partneri

- Orange Slovensko
- O2 Slovakia
- Slovak Telekom

Strategický partner

- StarmediaCo.

Mediálni partneri

- Azet
- Bigmedia
- Digitask
- Dnes 24
- Jemné
- MIAU
- Radio Point
- Rádio Lumen
- Versa Media

Partneri

- Bayer
- DHL Express
- Eurobooks
- Heureka.sk
- McDonald’s Slovakia
- Mesto Bratislava
- Radioreklama
- Slovenská autobusová doprava Zvolen
- ŽSR

Podporili nás obchodné reťazce a dopravné spoločnosti

- ARRIVA NITRA
- BILLA
- Hypernova
- Lidl

- TERNO, TERNO Center
- TESCO
- Slovak lines
- Slovenská autobusová doprava Lučenec

Podporili nás obchodné centrá

- Apollo Business Center
- Aupark Shopping Center
- Avion Shopping Park
- Euronics TPD
- Eurovea
- MIRAGE SHOPPING CENTER
- OC Danubia
- OC Kocka Senec
- OC Plus Pezinok
- Polus City Center
- Retro Shopping Gallery
- Shopping palace
- Viedenská brána
- ZOC MAX Trenčín
- ZOC MAX Žilina

Ďakujeme všetkým regionálnym partnerom, vďaka ktorým sa Biela pastelka dostala k našim darcom.

Ďakujeme partnerom verejnej zbierky Štvornohé oči

- OLEJÁR

- BILLA

Ďakujeme za právnu pomoc

- Škubla & partneri
- Peter Serina, advokátska kancelária

Ďakujeme za materiálnu pomoc

- Fotovideoshop
- Helga Stolz
- IPOS Slovakia
- Kapos
- KARLO GZ
- MAKRO
- Max 15
- Panta Rhei
- Philips Slovakia
- Sekulská keramika
- Terezia company

Ďakujeme mestám a obciam za podporu miestnych aktivít ZO ÚNSS

Ďakujeme všetkým individuálnym i firemným darcom 2%

Autori

(v abecednom poradí)

Igor Harušťák

Marián Horanič

Ľubomíra Horanová

Marek Macko

Branislav Mamojka

Milan Měchura

Ivana Potočňáková

Libuša Roblová

Zuzana Rovňáková

Stanislav Sokol

Peter Teplický

Tatiana Winterová

Josef Zbranek

Grafika: Starion, s.r.o.

Fotografie: archív ÚNSS

Fotografie na obálke:

Milan Chudjak - A predsa vidím a píšem, Kto tu má vlastne prednosť

fotografie boli zapojené do súťaže Cesta svetla

Zodpovedá zásadám jasnej tlače.

Únia nevidiacicha slabozrakých Slovenska

Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 1, 842 50 Bratislava

Slovak Republic

Tel: 02/ 69 20 34 20

Fax: 02/ 69 20 34 47

IČO: 00683876

E-mail: unss@unss.sk

Web: www.unss.sk